

88. ČTVRTLETNÍK FITES

seminář s panelovou diskuzí na téma

Nová Rada ČT – její vize v kontextu odbornosti a vyznání jejích členů

Smyslem tohoto setkání byla vzájemná informovanost a diskuse o tom, jak stávající Rada České televize má a bude uplatňovat právo veřejnosti na kontrolu a činnost České televize (viz kodex ČT) a reakce profesní veřejnosti, která se značnou mírou podílí na tvorbě této instituce

Ukutečnilo se v úterý **23. června 2020 od 17.00 do 20.00 hodin** v budově **Akademie věd České republiky**, Národní 3, Praha 1, II. poschodí, číslo dveří 206

Moderovali **Jana Tomsová** a **Ivan Biel**

K diskusi byli pozváni **členové Rady ČT**, senátor **David Smoljak**, ex-člen Rady ČT **Vlastimil Venclík**, politik **Ivan Gabal**, ex-předseda Rady ČT **Jan Bednář**, novinář **Petr Žantovský**, člen RRTV **Vadim Petrov**, advokátka platformy *Svobodu médiím!* **Hana Kordová Marvanová**, mediální teoretik **Jan Jiráček**

Další pozvaní do auditoria k diskusi: management ČT, FITES, ARAS, APA, studenti filmových škol, poslanci a senátoři Parlamentu ČR, Syndikát novinářů, zástupce Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, zástupci Ministerstva kultury, novináři

Garanti akce: místopředseda FITES **Ivan Biel**, členka Výkonného výboru FITES **Jana Tomsová**

Z diskuse byl pořízen videozáznam pro weby profesních sdružení a transkript pro publikování v oborovém časopisu **SYNCHRON**

Transkript – **Martin Čížek**

Redaktorská úprava – **Ivan Biel**

Videozáznam najdete na <https://youtu.be/Z7YWBKqUJ6o> a stenozáznam akce na www.fites.cz

IVAN BIEL:

Oficiálně zahajuji náš ČTVRTLETNÍK, na kterém vás vítám. ČTVRTLETNÍK měl být o nové mediální Radě České televize. Já jsem si tady vybral, nebo s kolegy, jsme si vybrali přímo ze zákona o České televizi: Rada České televize je podle zákona o České televizi, v platném znění, orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu České televize. My jsme si mysleli jako FITES, že jsme také veřejnost, a tak jsme 14 dní předtím, než se tato událost měla konat, skrz Radu České televize poslali pozvánky a snažili se spojit s Radou České televize. Hovořili jsme s paní Zavadilovou, která je tajemnice Rady České televize, ale ta přeposlala pozvánky. Nic. Nedostali jsme nic. V úterý 16. června paní Zavadilová znovu poslala urgentní dopis všem členům Rady České televize, já ho cituji: „Dle domluvy s panem místopředsedou Bielem jsem přeposlala opětně váš e-mail členům Rady České televize s tím, zda by mohli členové Rady České televize potvrdit, či se naopak omluvit z níže uvedeného panelu.“ Jak vidíte zde, omluvil se Mgr. Jaroslav Dědič, Jiří Kratochvíl a Ing. Kysilka. Ti se omluvili, jinak teda musím říct, že celá Rada České televize hraje mrtvého brouka. Čili vůbec s námi nekomunikuje. Kromě pana Ing. Šarapatky, promiňte, PaedDr. Šarapatky, který souhlasil, že přijde, ale právě poslal SMSku, že je v zácpě a že přijde později, jakmile se mu podaří dostat do Prahy. Já si myslím, že o tom bychom mluvili, proto náš panel je sice zde, jak vidíte, ale nepřítomen ani duchem.

JANA TOMSOVÁ:

Duchem možná jsou.

IVAN BIEL:

Jinak musím říct, s kým jsem mluvil osobně, je s panem Bc. Xaverem Veselým, Lubomírem Veselým. Já nechci opakovat přesně to, co mně řekl, jinak bych teda, si myslím, byl na stejné úrovni jako on. Musím vám říct, že jakmile jsem se zmínil o FITES, bylo to spoustu nadávek. FITES ho nezajímá, nechce s ním mít nic společného. A teď cituji jeho slova... FITES ho podvedl, neoznámil mu, že cena Zlatý citron je kritická cena, že je to cena negativní. Nikdo s ním nemluvil, nikdo mu neoznámil, teď cituji jeho slova, že bude přímý přenos v České televizi, neb on by to v životě nepřijal, což je lež. Máme dopisy, kdy Zdena Čermáková s ním komunikuje, a dokonce on se ptá, zda v tom případě by si mohl s sebou vzít někoho, kdo by mu pomohl čelit této kritice. Řekli bychom mu: „Samozřejmě můžete.“ Přesto teda já opravdu nebudu opakovat to, co mně řekl o FITES a o porotě FITES. Zlatý citron mu opravdu leží velice na srdci, i když si to nepřipouští. Co víc na to říct? Snažili jsme se spojit s těmi nejnověji zvolenými členy Rady České televize zvolenými, jako například s paní Ing. Hanou Lipovskou. Přes urgentní, ze všech možných koutů, snahy o spojení, nám neposlala ani SMSku, nekomunikuje vůbec. My akceptujeme, že členové Rady mají právo nepřijít, ale my máme právo vyjádřit svůj názor. A já si myslím, že zejména podle toho, co jsem zde citoval na začátku, by se Rada České televize měla snažit o komunikaci s veřejností, zejména profesní veřejností, s kterou ona nekomunikuje.

JANA TOMSOVÁ:

Já bych ráda pozdravila taky za sebe.

Ivan měl tady to úvodní slovo, proč tady nikdo z Rady není. A já bych chtěla ještě s další omluvou, pan Jindřich Šídlo, který byl uveden na pozvánce, že bude moderovat, tak se včera odpoledne omluvil s velkou lítostí, že to jistě někdy odčiní, ale že byl vyslán mimo Prahu a určitě to nestihne. Takže proto tady moderujeme my dva s Ivanem, protože narychlo už nebylo možné někoho sehnat, a také proto, že jsme celou tuto diskuzi připravovali, tak jsme se ujali tady toho moderování. Rozdělili jsme tuto diskuzi na dvě takové části, kdy jedna, bohužel i když tady nejsou radní, tak jsme vybrali z veřejně dostupných informací – informace, jak se projevovali v průběhu volby nebo po volbě jednotliví radní a to zde chceme přednést. Pak bychom rádi znali vaši reakci a tu druhou polovinu bychom převedli do víceméně politické části volby poslance. Je tady nějaký poslanec? Já jsem si nekontrolovala listinu, tak asi není, což je teda taky škoda, ale i v tom jsme si udělali určitou přípravu, protože jsme byli na zasedání volebního výboru, kde nám několik poslanců slíbilo, že sem dojde, ale narychlo; pokud vím od Ivana Biela, byl svolaný volební výbor právě teďka na tuto dobu. Takže tady nemáme nikoho ani z poslanců. Ale vzhledem k tomu, že celá tato diskuze se natáčí, bude uveřejněna potom celá na našich webových stránkách a na sprátených webových stránkách a máme tady i mladý štáb, který točí tuto diskuzi taky a ta bude jejich očima, to jsou tito mladí, paní Kristýna Weiserová a její kolegové, kteří budou přístupní na internetu v podstatě hned. Takže i když tady dneska nemáme ani radní, ani poslance, tak všechno, co se tady řekne, je zaznamenáno a my to s radostí pošleme do Poslanecké sněmovny i všem radním, aby věděli, kudy se diskuze vedla. Takže já bych si dovolila přečíst... My si budeme s Ivanem takto skákat do řeči. My jsme si udělali takový scénář, abychom se nezamotali.

IVAN BIEL:

Právě mi bylo řečeno, že Zdena Čermáková právě dostala omluvu od ministryně spravedlnosti Benešové a od ministra kultury Zaorálka, že strašně litují, rádi by přišli, a nemohli. Jinak bych chtěl ještě říct, že Mgr. Matocha se omluvil také.

JANA TOMSOVÁ:

Aha, tak to se teď omlouvám zas já, plný

odpoledne omluv, já jsem se snažila to napsat, kdo se omluvil. Tak to tam ještě rychle dopíšeme, protože to je natočené teď, tak aby to...

IVAN BIEL:

Protože jsem na začátku říkal, že bychom se měli představit, kdo mluví, a my jsme se nepředstavili. Já se jmenuju Ivan Biel.

JANA TOMSOVÁ:

A já se jmenuju Jana Tomsová.

IVAN BIEL:

Děkujeme.

JANA TOMSOVÁ:

Já si teda dovolím přečíst to, co jsme si napsali nebo co jsme vytáhli z internetu, co jednotliví členové řekli po své volbě nebo při své volbě v Poslanecké sněmovně. Bude to možná trošku delší, ale já bych to četla všechno najednou, je to, jako kdyby tady ti lidé seděli a sami si to říkali. Takže máme takovýto druhý hlas. Vysokoškolský pedagog a bývalý ředitel zpravodajství ČT Roman Bradáč při veřejném slyšení ve volebním výboru řekl, že současná Rada nefunguje tak, jak by měla, kritizoval hospodaření stávajícího managementu České televize. Myslí si také, že Česká televize až příliš akcentuje zábavu a sledovanost, mezery jsou podle jeho názoru v regionálním vysílání. Tento zdroj je z média Guru 11. 3. , co teďka čtu. Ekonom Pavel Kysilka se domnívá, že vysílání České televize kvalitativně upadá, ekonomická a byznysová tematika. Média veřejné služby považuje ve společnosti za důležitá, hospodaření České televize by se mohlo podle jeho názoru zlepšit. Reklamu ve vysílání České televize by velmi limitoval nebo vyloučil. Hokejista Jiří Šlégr chce navázat na práci nynější Rady, zaměřil by se na regionální témata a prostřednictvím regionálních zpráv a dokumentů by se zabýval tím, jak pomoci regionům. Podle jeho názoru by se měly vytvářet pořady na volnočasové sportovní aktivity a také regionální volnočasové aktivity. Další zdroj je z 28. 5. , Lupa.cz, kde řekla paní Lipovská, já si nedovolím to vytrhnout z kontextu, takže i když je to delší a myslím si, jak jsem pozorovala různé projevy paní Lipovské, tak ani tady by určitě nebyl kratší. Ekonomka Lipovská kandidovala do Rady za Českou biskupskou konferencí a říká: „Pro člověka mé generace mají audiovizuální média mnohem

menší význam než pro generaci starší. Jsem národohospodář a zabývám se otázkou blahobytu České republiky. K tomu patří otázky demokracie a svobody, a potom nelze ignorovat „slona na naší zahrádce“, média veřejné služby. Neumím posoudit, jestli vysílá dobré filmy nebo jaké jsou sportovní přenosy, ale umím posoudit vztahy a jako ekonom je nejlépe umím poznat z peněžních toků. Je-li ohroženo financování České televize, je ohrožena svoboda a demokracie v České republice. Dostane-li se Česká televize pod tlak od politiků, na něž má dohlížet, pak je svoboda ohrožena. Kdo sleduje výroční zprávy a poslouchal jejich schvalování, ví, že tento stav nemusí trvat dlouho. V Institutu Václava Klause nepůsobím od roku 31. 12. 2019, skončila mi tam smlouva, která byla z jistého hlediska formou stáže, a já končím doktorandské studium. Na druhou stranu, a jsem na to hrdá, si sednu k jednomu stolu s politikem z jakékoliv strany a hnutí. Jde mi jako ekonomovi o to, aby vládli lidé, kteří rozumí ekonomice. Je mi jedno, z které je strany, pokud mám jistotu, že naslouchá ekonomickým argumentům. Neumím si představit, že by mě mohl kterýkoliv politik ovlivňovat, to se nepodařilo ani prezidentu Klausovi. Dodnes si pamatuji okamžik, kdy mě čímsi lehce hodil. Rada České televize nesmí být podle Lipovské sporem příkyvovačů, má diskutovat a hádat se. A znovu teda cituji paní Lipovskou: „Předesílám, že Rada České televize nesestavuje rozpočet, a nesestavovala bych ho tedy ani já. Je tam prostor pro zefektivňování, zejména v jevech a vysíláních, která probíhají cyklicky. Problém je v mistrovství světa, olympiádách a volbách, které jsou vždycky nárazové, a způsobují tedy výdajové problémy. Neškrtila bych ani ve mzdách. Kde lze šetřit, jsou kapitálové výdaje a investice. Už nebudou, doufejme, Sněmovnou schválené další vlny digitalizace. Takže velkých kapitálových výdajů jsme se snad už zbavili.“ Okomentovala ekonomickou stránku fungování České televize. „Je otázkou, zda musíme být ve fyzické variantě v každém kraji. Já bych škrtila ale racionálně, ne natvrdo, v kapitole investičních výdajů. Jako ekonom vnímám tři různé náplně termínu veřejnoprávnosti. První vrstva je subjekt veřejného práva. Druhá vrstva je používána ve smyslu být vyživovaný televizními poplatky a tam jako ekonom budu tvrdit, že máme prozkoumat všechny způsoby financování.

A třetí vrstva je v zákoně, že úkolem České televize je poskytování veřejné služby. A s tím já nikdy v životě nebudu polemizovat.“ Okomentovala smysl existence. Musí se však podle ní kontrolovat a hlídat, aby byla dodržena litera zákona. „A já jako ekonom se budu ptát: Má tohle naplňovat subjekt státní, veřejnoprávní, soukromý, nebo jaký? Zajímá mě, která forma bude neefektivnější pro hlavní cíl, tedy plnění veřejné služby.“ Po svém zvolení vzkázala: „Děkuji otci kardinálovi Dominiku Dukovi, České biskupské konferenci, těm, kdo mě volili, ale také těm, kdo mě nevolili. Budu se snažit pracovat tak, aby na konci oni věděli, že to vše mělo smysl. Práce teprve začíná a já slovy svatého Jana Pavla II., jehož 100. výročí narození si v květnu připomínáme, pokorně prosím, když udělám chybu, opravte mě.“ A teďka Pavel Matocha, to není tak dlouhé: Před 16 lety založil Pražskou šachovou společnost, která zve do Prahy velmistry a světové špičky šachu a Šachový svaz je ostatně mezi organizacemi, které ho nominovaly. A teď říká: „Šach zmiňuji, protože má podobný moment a aspekt jako Česká televize. Spojuje lidi napříč geografickými, sociálními i věkovými skupinami, sejdou se u šachovnice. Česká televize by měla společnost spojit tím, že bude nastolovat důležitá témata, přinášet informace a zasazovat je do správných kontextů.“ Českou televizi podle svých slov sleduje dlouhodobě, považuje ji za důležité médium, které má unikátní postavení díky financování a mělo by přinášet unikátní službu. „Do Rady kandiduji, protože moje zkušenosti a znalosti mohou pomoci k tomu, aby Česká televize takovým médiem opravdu byla. Důležitý je nejen kvalitní obsah, tedy kvalitní novináři a tvůrci, ale i rozpočet České televize. Žádný subjekt si nemůže dovolit dlouhodobě mít vyšší výdaje než příjmy. Pokud budu zvolen, na oba tyto aspekty bych upínal pozornost. Podle Pavla Matochy má Česká televize výhodu, že nemusí soutěžit o podíl na reklamním trhu. ČT má luxus, že se může soustředit na to, aby práci, kterou má dělat, dělala dobře.“ Byl by rád, kdyby Česká televize posílila ještě více zahraniční zpravodajství. V řadě oblastí podle jeho názoru bude muset televize šetřit, nicméně v rozpočtu by měl být větší prostor pro zahraniční zpravodaje a pravidelné cesty redaktorů do různých koutů světa. A Ještě tady máme posledního Luboše Xavera Veselého a tady já

přečtu, co jsem zvýraznila: Podle svých slov cítil při záměru kandidovat do televizní rady podporu veřejnosti, jak prohlásil před poslanci. Českou televizi považuje za velmi důležitý element v dnešní době a nemyslí si, že by měla být zrušena. „Za 101 věcí bych ji kritizoval a za 1000 pochválil.“ V Radě České televize by chtěl zkrátit vzdálenost mezi koncesionáři a televizí veřejné služby. „Mám pocit, že tak trošku ztrácí důvěru velké části občanů jako Česká televize.“ Nepřichází proto, aby šel dělat nějakou revoluci, kritika neznamená vždycky útok. „V Radě České televize mají mít zastoupení všechny názorové proudy, které v České republice existují, tedy i ten, kdo jde s kůží na trh a je ochoten Českou televizi kritizovat. Jsem si vědom, že pravomoci radního jsou omezené a vyjmenovány v zákoně. Skoro bych měl pocit, že kdybych seděl v Radě ČT, seděl bych tam místo dost velké skupiny občanů. Radní nesmějí zasahovat do výroby a do programu.“ Původní česká tvorba a práce s tvůrci je ovšem podle jeho názoru velkou rezervou České televize. Dále jsou pro něj důležité regiony, transparentnost v hospodaření a prostor pro každý názor. „ČT by neměla být jakýmsi VIP klubem.“ A tady ještě dále uvádí: Jako ilustrativní příklad, kde by se daly hledat úspory, vzpomněl průběh natáčení svého pořadu před několika lety v Brně; když bylo potřeba přivést hosta z Prahy, jel pro něj řidič z Brna, který pak hosta zase odvezl do Prahy a vrátil se do Brna. Týden co týden se prý moderátor ptal, proč hosty z Prahy nepřivezou z pražského studia, protože by to bylo o polovinu levnější. Takže já jsem si to tady dovolila přečíst, jako kdybychom teďka otevřeli diskuzi Rady.

IVAN BIEL:

Kdybych mohl něco dodat? Toto řekli nyní radní, kteří tu nejsou. Toto řekli poslancům při slyšení, většinou. Později však řekli v různých rozhovorech daleko konkrétnější věci. Máme rozhovor s Lipovskou, máme rozhovor s Veselým od DVTV, kdy jsme o tom, co teď mluvili, vůbec neslyšeli. Všichni známe původní prohlášení Lipovské, která ovšem sama potom řekla, že to tak nemyslela nebo že to nebylo přesně tak, že to bylo vytaženo z kontextu, že málo sleduje televizi.

(vyzváněcí znělka příchodního hovoru na Skypu)

JANA TOMSOVÁ:

Spojujeme se s paní Marvanovou. Pokračuj.

IVAN BIEL:

Děkuju. Jestli můžu pokračovat teda. Co jsem chtěl říct, že máme výběr z těchto rozhovorů, vám je ukážeme, zde a rád bych k tomu měl diskuzi potom. Protože zejména prohlášení buď současných členů Rady České televize, anebo členů Rady, kteří buď byli odejiti, nebo jim skončil mandát, se budou lišit a budou zajímavým podnětem pro diskuzi nejenom o Radě České televize, ale o veřejnoprávní televizi jako takové, veřejnoprávních médiích a také o tom, k tomu bychom se měli dostat později, o smyslu České televize, zda Česká televize jako taková, zejména po tom, kdy bude nová Rada hlasovat o generálním řediteli Dvořákovi, zda Česká televize v současné formě může přežít. A to jsou otázky, kterými bychom se měli zabývat, celá profesní veřejnost, nejenom pár lidí, kterým se Česká televize líbí nebo Česká televize nelíbí, lidi, kteří dělají programy v České televizi, ale také je zde otázka diváků České televize. Protože svým způsobem, zejména způsobem financování České televize, oni jsou v podstatě svým způsobem rozhodující element, který by měl rozhodnout o budoucnosti České televize.

JANA TOMSOVÁ:

Můžu ale já teďka oslovit Vlastíka Venclíka jako bývalého člena Rady, když posloucháš tyto projevy, které říkají: „Víc zahraničních zpravodajů,“ a ty další momenty, který se zmiňovaly, nebo více ekonomického zpravodajství. Můžeš ty vysvětlit, teď, když už máš po Radě, jak se takovéto věci dají prosazovat v Radě?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Vlastimil Venclík. Tak já jsem v té Radě byl a musím říct úvodem, že moje třetínová odpovědnost, protože jsem neměl celý mandát, ale byl jsem tam jenom dva roky, což jsem netušil, když jsem byl zvolen, protože kdybych tušil, že tam budu jenom na dva roky, tak bych to neakceptoval, protože než se tam rozkoukáte, tak je půl, tři čtvrtě roku pryč. A to není jako omluva, to je konstatování, to je první věc. Druhá věc, jestli se mám vyjádřit tady k tomu, co říkaly tyto předvolební kydy nebo kecy, to je jako ti politici, taky říkají spoustu věcí, na které zapomenou

v okamžiku, kdy jsou zvoleni. Já jsem byl zvolen FITES nebo doporučený a říkal jsem si, proč jsem do té Rady jako prolezl, teďka zvlášť si kladu tu otázku, když vidím, jací lidé teda dle mého soudu se tam dostali. A já jsem na tom slyšení tenkrát před dvěma roky byl v Český televizi kritický a mí kamarádi nebo známí mi říkali: „Ty to tam rozsvítíš a ta televize jako... Vůči Český televizi, tomu každé rozumíte jako fotbalu.“ Fotbalu a televizi rozumí všichni, i ti, co tomu vůbec nerozumí. Tak jsem tam měl takovou představu, že tam budu dělat nějakou takovou jako potenciální revoluci, ale podstata demokracie je o tom, že rozhoduje většina, a já jsem zjistil, že je nás tam 15 a že zhruba 5 lidí je takových, s kterými bych šel na pivo nebo s kterými bych komunikoval. Ten problém je, že tam taky sedí lidi, kteří za ty dva roky, co jsem tam byl, skoro nikdy nic neřekli, jenom hlasovali a jedli. A to je složité. A takovéto lidi volí všude s oblibou, protože jsou neškodní a loajální. Já jsem samozřejmě taky byl loajální k Český televizi, protože zjistíte, že lepší televize tady není. Najednou se dostanete do pozice, kdy musíte tu televizi hájit z několika důvodů. Ten jeden je, že vyrábí, že zaměstnává lidi a že pokud jde o nezávislé zpravodajství a publicistiku, nic lepšího v této zemi není, a že je to otázka demokracie v této zemi, jestli bude ta publicistika a zpravodajství fungovat. A všimněte si, že útok, který je teď vedený různými „experty“, je právě proti tomu nejzajímavějšímu, co televize vyrábí.

JANA TOMSOVÁ:

Můžeš z tvého pohledu, když se říká, že televize je pod politickým tlakem, mluví se o tom, že by tato Rada mohla připravit cestu k jiným způsobům televize. Můžeš tady nahlas říct, jak by to mělo fungovat?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Pod politickým tlakem jsem žádným nebyl nikdy v životě. Ono je to jako s tím koronavirem, prostě lidi mají strach. A řekněme si upřímně, že být v té Radě není tak špatné. To je jako v jakékoliv funkci, nejenom v Radě. Má to i své výhody, to si řekněme zcela narovinu, proto se tam tolik lidí hlásí. Já jsem předtím dělal samé funkce, kdy jsem nic nedostal. Jsem předseda Života 90, nejdůležitější organizace pro seniory v Čechách, a dělám to 20 let a nic za to nemám. A tady

najednou jsem měl honorář. To samé jsou poslanci a nevím kdo. A pak už je to otázka charakteru, jestli cítíte nějakou zodpovědnost, že nejenže za to berete peníze, ale že odvádíte nějakou práci. A ta práce je v tom, že zaujímáte kritická stanoviska nebo říkáte to, co si myslíte, ne to, co se má říct, abyste tam mohli neškodně sedět, protože v té Radě jsou lidi, kteří jsou tam 10, 12 let taky. Nebudu je jmenovat, to si můžete najít v materiálech, řekli by, že jsem udavač.

JANA TOMSOVÁ:

Můžu ještě? Ta skutečnost, jako že Rada schvaluje hospodaření České televize a ta se potom posílá do Poslanecké sněmovny, jestli tomu dobře rozumím. Ty jsi tam zažil některé toto schvalování, že Česká televize předložila výroční zprávu, vy jste ji četli a řekli jste: „Jo, takhle je to správně,“ nebo nesprávně, nebo jak jste tomu rozuměli?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Když jsem tam byl první rok a připravovala se tato zpráva, tak ještě jsem nebyl v tom dostatečně zorientovaný, ale teď před svým odchodem jsem, myslím, už do toho pronikl, do toho hospodaření. To je obecně známé, že jsme schválili ten rozpočet až na třetí pokus, že jsme tím jaksí do jisté míry ohrozili tu televizi, ale zcela oprávněně, protože tam šlo o ty finanční rezervy. Takže o to se ten rozpočet samozřejmě snížil a myslím si, že jsme tam doporučovali kroky, které povedou k stabilizaci hospodářství. Jak to tam bude teď, to nejsem schopen předjímat.

JANA TOMSOVÁ:

A mluvili jste o tom, že když se sníží ten finanční tok České televize, jestli ji to může nějak ohrozit i v tom, co paní Lipovská říkala, že investice by zkrátila a podobně, když technologie jdou pořád dopředu, digitální vysílání, iVysílání, jestli se o tom uvažuje v té Radě...? Na jedné straně musím mít ten výsledek a ten něco stojí a tyto dvě věci by měly být v rovnováze. Je to jako ve filmu. Budu dělat malý film, mám malý rozpočet, velký film, velký, ale neznamená to, že ještě ten velký bude báječnější.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já jsem měl na starosti a budu mluvit ze své zkušenosti, protože to je nejlepší, segment dramatických pořadů a vůbec

programů a programových schémat. Sedí tady pan Fridrich, ředitel programu, může vám potvrdit, že jsem vždycky měl kritický postoj, ale nikoliv ve smyslu, že bych tu televizi chtěl rozvrátit, ale aby to vedlo třeba i k jistým úsporám. Třeba nepochopím, proč se dělají taková obrovská monstra, že se natočí Hus za 50 milionů, když za to by vzniklo v 60. letech 10 zajímavých komorních filmů o skutečných problémech současníků, což si myslím, že je mnohem důležitější.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, ale nejsme v 60. letech a ceny jsou jiné a všechno je jiné.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Jistě, ale televize musí reflektovat společenské problémy.

JANA TOMSOVÁ:

Určitě.

VLASTIMIL VENCLÍK:

A etické problémy společnosti, protože Jan Hus, to už stačí, to už nám natočil Vávra, takže je spousta námětů, které zůstanou v šuplíku, si myslím.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, ano, ale ještě když se vrátíme zpátky, Česká televize udělá výroční zprávu, dostane ji Rada, každý si ji sám čtete, promiň, že se ptám takhle, ptám se jako veřejnost.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Tak samozřejmě si to každý přečte a potom se o tom hovoří. Pokud jde teda o rozpočet a o ty počty, v tom teda nejsem silný, tam na to největší expert byl Beniak a Dědič.

JANA TOMSOVÁ:

Ale víš co, když řeknete: „Ne, nebude se rozpouštět dále rezerva,“ která je tam ale proti nějakým nákladům, předpokládám, že to znamená, tyto věci se vyškrtnou z programu televize. Nemyslím teď jenom programy, myslím tím investice a všechno.

VLASTIMIL VENCLÍK:

To, co říkáš, vedlo k tomu, že jsme to neschválili a potom dochází k jistým úpravám a kompromisům a myslím si, že ten rozpočet na příští rok odpovídá možnostem televize a je garantem ještě jistých rezerv a že je to teď otázka, jak

televize bude hospodařit v budoucnosti. Ale víc by vám o tom řekl asi pan Fridrich.

JANA TOMSOVÁ:

Já teda ještě nechci teďka do toho zapojovat Českou televizi, protože ještě bych chtěla projít tím procesem, že teda Rada schválí zprávu, se kterou se teda dohaduje s managementem České televize, jak to jde a nejde.

VLASTIMIL VENCLÍK:

To přijde Šarapatka za chvíli, ten už je tam druhé období, ten bude zajímavější.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, tak nám to řekne. A jde do Parlamentu. Vy máte jako Rada České televize možnost jít do Parlamentu, když se schvaluje tato zpráva?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já jsem během těch dvou let nikdy v Parlamentu nebyl, až zase, když jsem se hlásil teď a neprošel jsem.

JANA TOMSOVÁ:

Já se jenom ptám...

VLASTIMIL VENCLÍK:

Ne, s tím zkušenost nemám, ale chodil tam Honza Bednář, předseda, chodil tam místopředseda Dědič a taková delegace lidí, kteří jsou specialisti na tu ekonomiku. Teď bude tato složka posílena, tak uvidíme, co to přinese.

JANA TOMSOVÁ:

Ano. Já tady chci říct v této souvislosti, jsem byla jednou přítomna takové diskuzi na Ministerstvu kultury, která shodou okolností jenom byla na tom ministerstvu, ale byla to diskuze odborné veřejnosti... teď nevím, kdo schvaluje, teď mi to úplně vypadlo, kdo schvaluje zprávy v Parlamentu. To není asi volební komise, že jo? Volební komise? Volební komise a tam seděl poslanec volební komise a padla tam otázka, do jaké míry umí číst výroční zprávu.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Zprávy oni nečtou. Já si vzpomínám...

JANA TOMSOVÁ:

A on řekl, že tomu nerozumí.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Tam byla za komunistů paní Lexová,

předtím byla poslankyně a vždycky si vzpomínám... Paní... Co jsem řekl?

JANA TOMSOVÁ:

Paní Levá, paní Levá.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Pardon. Levá.

JANA TOMSOVÁ:

Levá, ano.

VLASTIMIL VENCLÍK:

To byla Levá, ano.

JANA TOMSOVÁ:

Škoda, že tady není někdo z poslanců, abychom se poptali.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Vždycky říkala, že to nikdo nechte.

JANA TOMSOVÁ:

Ale oni budou slyšet tento záznam.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Ale třeba ten jeden poslanec ANO si nechal udělat osobní expertizu.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, ano, a tu jsem četla, úplně do konkrétna už si ji nepamatuji, ale nepřišla mi, že to dělá někdo... To byl ale renomovaný ekonom. Ale nepřišlo mi, že tam byla ta záležitost, jako tady je to, co vidíme na té obrazovce, srovnání s těmi ekonomickými věcmi. To jsem z toho úplně dobře nevyčetla, to jenom za sebe. Dobře, ale Ivan něco chtěl teďka říct. Já nevím, chcete, pánové, pane Fridrichu nebo pane Myslíku, k tomu něco říct za vás? Nechcete. To je v pohodě. Diskuze je tady jenom, abyste vy byli přítomni, že víte, o čem se tady mluví. Poprosíme pana Jiráka, jestli by on k tomu jako mediální expert řekl... Pozor, tak ještě ne, teď jsem vás překvapila, co?

IVAN BIEL:

Za chvíli, ano? To by bylo dobré. Pan Vadim Petrov chce...

JANA TOMSOVÁ:

Nenene, tak jo, pana Petrova, protože to bude aktuální.

VADIM PETROV:

Je to aktuální. Vadim Petrov, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Já poslouchám pana Venclíka a při vši účtě Rada

České televize vůbec nemá co mluvit do věci dramaturgie České televize, probaha! Jestli chce natočit Jana Husa za 150 milionů, a ne 15 menších inscenací, tak je to přesně pravomoc České televize, jejich dramaturgů. Rada má úplně jiné úkoly, a jestli teda v Radě se vedou debaty o tom, co Česká televize má konkrétně nebo nemá točit, tak to je ta Rada úplně někde jinde, upřímně řečeno.

JANA TOMSOVÁ:

Martin Vadas, předseda Filmového a televizního svazu.

MARTIN VADAS:

Já bych chtěl reagovat na pana Petrova. Myslím, že nemá pravdu. Měl by si přečíst, co dělá ta Rada. Rada schvaluje dlouhodobé programové plány a samozřejmě struktura vysílání, možná že i žánry jsou tam a tak dále, jsou předmětem jednání Rady. Jestliže má Rada jménem veřejnosti nějakým způsobem mít vliv na výkon veřejné služby, tak samozřejmě že nejenom musí dělat účetní, ale musí také dělat schvalovatele a nějakým způsobem prezentovat hlas veřejnosti vůči České televizi. Rada České televize také řeší stížnosti na výkon veřejné služby. Rada těch stížností se samozřejmě věnuje programovému zaměření České televize. Já myslím, že charakter veřejné služby je zásadní věcí, proč tu televizi máme. To znamená, že kdybychom udělali z radních účetní, tak v podstatě to dělá nějaký člověk, kterého si najmeme, nepotřebujeme na to mít draze placenou a kvalifikovanou Radu. Chtěl jsem ještě říct k tomu, co tady bylo řečeno, o tom ekonomickém zaměření. Já si nemyslím, že by se Rada tak příliš moc jako vyznamenala v těch věcech, když zkrátila rozpočet, protože mi to přišlo trošku jako by: „Vyhovíme té Sněmovně, aby nás zvolila znova,“ tomu tlaku. A myslím si, že nepotřebujeme paní Lipovskou, abychom si spočítali, že průměrná mzda v České republice od roku 2008 stoupla dvojnásobně. Zatímco Česká televize je perpetuum mobile, které pracuje, vyrábí daleko více hodin, vysílá daleko více hodin v rozmanitých strukturách pořadů, a pracuje pořád za peníze roku 2008. Ty peníze, tzv. rezerva, ty tam nespadly jako z nebes. To jsou peníze, které zaplatili občané České republiky na to, aby měli kvalitní veřejnou službu. A Česká televize měla povinnost ty peníze utratit v kvalitní veřejné službě. A to měla kontrolovat Rada. Samozřejmě

že ten střet zájmů úplně maximální je u těch poslanců, kteří schvalují zákony a schvalují také výši televizního poplatku a sami sobě tito poslanci více než dvakrát zvedli svoje příjmy. A já myslím, že Česká televize je v podstatě držena hlady, můžeme se tady dostat do různých detailů, nevím, jak je to přesně v průměrné mzdě a tak dále zaměstnanců, kterých je tam poměrně hodně, ale co se týká honorářů, za které se tam vyrábí pořady, tak tam si myslím, že to je v podstatě taková amatérská činnost. Takže nemyslím si, že by to hospodaření, že by tam byl nějaký velikánský prostor k úsporám. Nevím, nakolik je paní Lipovská odbornicí přes technologie, aby posoudila nutnost nebo nenutnost nějakých investic do technologií. Dobrá veřejná služba potřebuje dobré technologie, mají je všechny televize na západ od nás, všechny pracují víceméně se stejnou technologií, tak nevím, proč by Česká televize měla pracovat s nějakou levnější technologií. Existuje vůbec nějaká taková? Děkuju zatím.

JANA TOMSOVÁ:

Ještě předáme slovo Vlastíkovi Venclíkovi, protože...

IVAN BIEL:

Jano, pan Petrov se hlásil první.

JANA TOMSOVÁ:

Tak pardon.

VADIM PETROV:

Já jenom krátce. Já tady mám ten výpis ze zákona a tady se píše, že Česká televize má zajistit výrobu a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavních a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež a potom, jak říká pan Vadas, tak má teda, pravda, schvalovat dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického vývoje. Jestli teda opravdu je na Radě, aby diskutovala o jednotlivých dramaturgických rozhodnutích, tak takto já si teda nepředstavuju, že bude působit, pracovat Rada České televize. To je opravdu na managementu České televize, a potom, ať to zvažuje nějakým způsobem podle výsledků nebo podle, já nevím, prodeje do zahraničí nebo podle nějakých ukazatelů Rada, ale přece nemá, proboha, těch 15 lidí radit managementu České televize, co má natáčet. To jsme teda opravdu někde jinde.

(dotaz z pléna – není slyšet)

VADIM PETROV:

To je podle mě správně. Já s tím vůbec nemám žádný problém, že má dlouhodobě schvalovat 5leté programové plány. V pořádku. Ale tam není, jestli má točit, nebo nemá točit nějaký seriál, proboha!

JANA TOMSOVÁ:

Tak pánové, já teď toto zastavím, dám tady slovo panu Filipovi Rožánkovi, pan Gabal, pan Smoljak. Nebo pan Smoljak, pan Gabal.

FILIP ROŽÁNEK:

Vy jste způsobili historickou situaci, kdy Vadim Petrov hájí Českou televizi, což nebývá příliš obvyklé, nicméně má pravdu, protože programové plány, dlouhodobé programové plány, které se na Radě schvalují, se týkají třeba 4letého období. Rozhodně to není tak, že příští rok se bude točit tohle nebo támhleto, nejde to po jednotlivých pořadech. Rada ze zákona výslovně nesmí zasahovat do výroby a vysílání pořadů, takže by to ani dělat nemohla. Pokud se vedou nějaké diskuze o programových formátech, tak se typicky vedou při hodnotících zprávách o jednotlivých kanálech. Čili veškeré to hodnocení nebo ta aktivita Rady je obecně spíše ex post, vrací se k tomu, co bylo, stejně tak ty stížnosti. Rada není od toho, aby dopředu určovala, co ta televize má dělat. Rada je od toho, aby se na to dívala v nějakém celkovém pohledu, vyhodnocovala třeba rozpočet a podobně. Má dozorčí komisi, přes kterou hlídá ekonomické záležitosti kolem veřejných zakázek a tak podobně. Myslím si, že se její úloha redukuje zbytečně na program jako takový, se kterým paradoxně toho zase tolik dělat nemůže. To zaprvé, zadruhé mi trochu přijde, že se tady tedy točíme kolem těch názorů nových radních, ale ne úplně chápu, proč se tedy teď řeší ti nově zvolení tři, když ještě předtím byli zvolení tři další a když ta obměna probíhá nějakou dobu. A celé bych to uzavřel otázkou: Čeho se na dnešním semináři chcete dobrat a co má být tedy jeho výsledkem?

JANA TOMSOVÁ:

Ideálním výsledkem by bylo, kdyby tady seděli radní a řekli by nám to, o čem se tady vede diskuze, že budou rozhodovat tak, že vezmou ekonomiku a výsledek.

V podstatě je to jednoduché. To, co vidíme na obrazovce všichni, to něco stojí, a pak je zodpovědnost, do jaké míry je to zábavné nebo profesionálně udělané nebo není profesionálně, a to souvisí také s penězma, protože když nejsou profesionální lidé, nemůže být profesionální výsledek. Když není technologie, nemůže... Tak poprosíme teďka pana Smoljaka.

DAVID SMOLJAK:

Děkuji za slovo. David Smoljak. Jelikož, jak se rozhlížím, tak mám pocit, že jsem tady jediný aktivní zákonodárce, tak se pokusím tento spor... do něj přispět. Chtěl jsem říct vyřešit, ale dobře, přispět do něj ocitováním jednoho paragrafu zákona o České televizi, který mluví o tom, co je v působnosti Rady. A tam se říká: „Mimo jiné dohlížet na doplnění úkolu veřejné služby v oblasti televizního vysílání a za tím účelem vydávat stanoviska a doporučení týkající se programové nabídky.“ To je vyslovené v zákoně uvedeno, že to patří do působnosti Rady, takže radní samozřejmě nemají mluvit do programu a do vysílání, ale mohou dávat doporučení, která se té programové nabídky týkají. To je tady vyslovené takto přesně, jak jsem to přečetl, stanoveno. Jinak k té otázce, co bude předmětem toho dnešního čtvrtletníku nebo co bude jeho výstupem, to jsem samozřejmě také zvědav. To zadání nová Rada ČT bez těch radních, kteří tady nesedí, trochu podle vzoru Hamleta bez Hamleta. Myslím, že to není nic překvapivého. My jsme dneska v Senátu přijali zástupce Evropského centra pro svobodu tisku, kteří oslovili české poslance s výzvou, aby respektovali při té volbě těch radních zákon o České televizi, a po té volbě následně vyslovili znepokojení nad tím, že se tak nestalo a že přestože zákon říká, že mají být zvoleni zástupci různých proudů, tak byli zvoleni zástupci jenom jedné politické orientace, tak přestože se obrátili na všechny poslance v Poslanecké sněmovně, tak nedostali jedinou odpověď. Čili to tak trochu připomíná tu dnešní situaci.

JANA TOMSOVÁ:

Pan Gabal, poprosíme pana Gabala.

IVAN GABAL:

Děkuji. Já jsem, Ivan Gabal, jsem chtěl do určité míry říct to, co kolega Smoljak, jenom to ještě doplním. A ten zákon říká, že Rada nesmí zasahovat do výroby a do programu, na druhou stranu přesně

říká to, co bylo řečeno, že je zodpovědná za dodržování veřejnoprávnosti, a má tak kontrolovat účelně a hospodárně využívání finančních zdrojů a majetku České televize podle schváleného rozpočtu. To znamená, i ta ingerence do hospodaření televize ze strany Rady je možná, pochopitelně, ale nemůže to být ingerence do výroby a do programu, to je jedna věc. Druhá věc, z hlediska toho, co říkal kolega Smoljak: já myslím, že máme po delší době tu Radu úplnou, a dokonce ji máme úplnou tak, že ona vyjadřuje i poměrně značné rozpolcení české společnosti. Projevem toho je, že nikdo z nich nepřišel, protože když teďko budou pokračovat ve svých individuálních vyjádřeních, tak to vůbec nic neříká o tom, jak ta Rada bude rozhodovat jako celek. Protože jich je 15, a kdokoli tady jednotlivě cokoli řekne, tak to bude úplně plané a individuální názor. Ten zákon poměrně jasně říká, kdo v té Radě smí být a nesmí být a co se pod tou veřejnoprávností představuje. Já to tady nebudu číst, protože to si samozřejmě ti radní mohou přečíst velmi dobře, ale jen jsem chtěl upozornit na jednu věc. Vlastně ta Rada konstituuje nebo substituuje pluralitu společnosti. Datum schválení je, myslím, že 1. října nebo 7. října 1991 a podepsáni jsou Petr Pithart a předsedkyně Parlamentu. A pokud platí Masarykovo, že státy žijí z idejí, které je založily, tak ta veřejnoprávnost je jedna z nových idejí, která založily Český a Československý stát, protože předtím nic takového nebylo, ani za první republiky v meziválečném období, ale samozřejmě potom ani v poválečném období, a ta veřejnoprávnost byla reakcí na předchozí stav, kdy vládní moc kontrolovala televizi a rozhlas a to řešení, které se přijalo, bylo tři vrstvy nezávislosti, ta Rada je jenom jedna. Druhá je existence koncesionářských poplatků. Já nechci řešit, jestli jsou dostatečné nebo nedostatečné, to je věc Parlamentu. Ale podstatné je, že ta televize není placena ze státního rozpočtu. A třetí je ta Sněmovna. Prostě rozhoduje Sněmovna, a nikoliv vláda. A je potřeba si uvědomit, že udržení alespoň těchto tří principů je ten konstitutivní prvek, a kdekoli se porušil, tak došlo ke kolapsu širších demokratických standardů. Je potřeba si všimnout situace v Maďarsku, kde došlo k porušení té veřejnoprávnosti, situace v Polsku, a nakonec i situace na Slovensku, kde v důsledku oslabení ve-

řejnoprávní televize a sloučení s rozhlasem došlo ke snížení jejich vlády a vlivu. Myslím si, že do určité míry vražda novináře soukromého média ukazovala, že ta veřejnoprávní média tam vůbec nedělala svoji práci. Ta tvrdost vztahu a nezávislost vůči vládě, exekutivě a podobně je konstitutivním prvkem existence. To znamená, na té Radě leží odpovědnost najít balanc v tom, že ta televize bude vyjadřovat pluralitu společnosti, a ta roste. Rozpolcenost české společnosti je velká a myslím si, že do určité míry je dobře, že tam jsou zastoupeni ti lidé těch vrstev, s jejichž názory třeba nemusíme souhlasit, ale mají v té Radě místo. A pokud bude rozhodovat ta Rada jako celek, a ne jednotliví lidé, protože oni si museli vyjádřit svůj názor, a vydobýt ten mandát ve Sněmovně je důležité, ale je to naprosto nesměřodlatné pro to, co Rada bude dělat jako celek. Děkuju.

JANA TOMSOVÁ:

Já také děkuju. Já děkuju, že jste řekl nahlas, protože my, když jsme připravovali tady to setkání a setkávali jsme se s tím, že radní nemají zájem sem přijít, někteří se slušně omluvili a někteří vůbec, nijakým způsobem nereagovali, tak jsme to přesně pokládali za to, jak se Rada staví v tomto případě k odborné veřejnosti, od které by mohly slyšet určité názory, které by pro její práci a pro její fungování mohly být také inspirativní. Ale já bych se teď ještě znovu chtěla zeptat Václava, protože když se mluví o tom, že Rada České televize může ovlivnit pluralitu a veřejnoprávnost, ale jaký má k tomu konkrétně nástroj? Protože nemůže zasahovat do programu, to znamená, jak vy to děláte? Vy se za čtvrt roku podíváte, kolik to mělo sledovanosti, nebo co jak mělo sledovanosti? Víte co? V praxi, jak to funguje?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já bych především řekl, že Česká televize vůbec nemá řešit sledovanost. Jeden z takových jako debilních mýtů, které jsem furt slyšel, že mají být programy vyvážené a Česká televize je pro všechny. Samozřejmě že je Česká televize pro všechny. Když si to někdo zapne, tak se dívá. Ale televize může být zábavná nebo může být blbá nebo může být veřejnoprávní tak, jak si já osobně veřejnoprávní televizi představuju, že to má být garantem nezávislosti, pravdy a že má mít nějakou etiku, morálku a že má být, pokud na to

teda je nějaká kapacita autorská, prostě štikou v rybníce. Smutné pro televizní trh je, že ta televize, je to tak hrozné, že ta Česká televize nemá konkurenci. Takže je pořád nejlepší. Takže vy jste v situaci, když jste v Radě, jako u voleb. Si přečtete, že to je 30 stran, a řeknete si: „No jo, ale kdo je zastupuje. Žádný mě neoslovil.“ Tak volíte to menší zlo. Ta televize v tom kontextu toho trhu je rozhodně nejlepší, tudíž se dostáváte do pozice, že ji musíte hájit, nemůžete ji jenom kritizovat. Teď ještě taky k těm radním. Mně se nelíbí vůbec ten výběr radních, protože já nevím, proč tam jsou třeba, je navrhl tenisový oddíl nebo hasiči, to já nemám nic ani proti tenistům, že to hrají třikrát týdně, ale prostě si myslím, že Českou televizi mají reprezentovat nezávislé osobnosti a lidi, kteří to mají v hlavě srovnané. To, že někdo rozumí tenisu nebo je připraven hasit požáry, ale těžko uhasí požár v televizi, nějaký takový etický třeba. Já ti to předám, Ivane.

Já ještě jednou přečtu jenom kousek z toho zákona, určení veřejnoprávnosti v článku 2: „Hlavní úkol veřejné služby v oblasti televizního vysílání je zejména poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názoru.“ To je za A, za B: „Přispíváním k právnímu vědomí obyvatel České republiky.“ A za C: „Vytváření a šíření programu a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry, přesvědčení, kultury, etnických, národnostního původu, národní totožnosti a tak dále.“ To znamená, ta fakticita, vyváženost a ověřitelnost zase je trochu protivahou toho, aby tam úplně zaznívaly libovolné názory radních nebo kohokoli jiného.

JANA TOMSOVÁ:

Teď pan Fridrich a potom pan Vadas.

MILAN FRIDRICH:

Dobrý den, dámy a pánové. Já bych se na to podíval z té praktické roviny, protože se tady cituje zákon a různé paragrafy, ale já myslím, že ten dotaz směřuje hlavně na to konkrétno, na to, jak skutečně se vykonává ta kontrolní funkce Rady České televize, jak komunikuje s tím managementem na těch konkrétních věcech. Na to existuje systém, a brilantně fungující už mnoho let. První věc je, že Rada pravidelně dostává zprávy, dostá-

vá zprávy ve spoustě různých oblastech a útvarch České televize. Jednou ročně dostane obsáhlou, o mnoha desítek stránek podrobnou zprávu o tom, co vysílal, jak fungoval, jakých výsledků dosáhl každý jednotlivý kanál, ČT 1, ČT 2, ČT Art, Děčko, Sport, Zpravodajství to dokonce zpracovává dvakrát ročně, tuto zprávu, což znamená, že Rada jednou za rok dostane obsáhlou zprávu, kde má vypočteno, co se všechno vysílalo, jaké k tomu byly kvalitativní parametry, především kvalitativní parametry z hlediska toho, jak se na to dívali diváci, nikoliv jako v televizi, ale jak se na to dívali svými pocity a, řekněme, nějakou svojí integritou.

JANA TOMSOVÁ:

To znamená, že to jsou dopisy od diváků? Toto, co jste teď řekl?

MILAN FRIDRICH:

Ne, ne, ne, ne. To je odborný panel sestavený na základě sociologického koše, ve kterém vystupují diváci zastupující různé socio-gendrové, věkově skupiny obyvatel, které jsou vybrané z koncesionářů. Podobně jako se sleduje sledovanost a kvalitativní parametry, které se sledují na základě peplemetrů, tak toto se sleduje na základě kontinuálního výzkumu, který provádí pro Českou televizi agentura KANTAR, která toto neustále zjišťuje.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, ale můžete to říct, jak to je? To jsou čísla nebo je to literatura?

MILAN FRIDRICH:

Samozřejmě to jsou čísla. Je to ale literatura. Čísla jsou to, co změříte. Když 9 z 10 lidí řekne, že to je super, tak máte, že 90 % řeklo, že to je super. Když to bude pouze 5, tak máte poloviční hodnotu. Takto se to měří, třeba spokojenost na škále od 1 do 10, přičemž 1 je nejméně, 10 je nejvýše. Jsou to řádově tisícovky lidí, kteří se vyjadřují k těm jednotlivým pořadům. A toto je velmi důležitý indikátor, protože je velmi složité řídit jakoukoliv organizaci, natož Českou televizi, která je průsečíkem tolika zájmů, profesních, sociologických, politických, generačních a tak podobně. Pokud nemáte nějaká tvrdomata, to nemůže být souboj osobních subjektivních názorů 10 milionů obyvatel České republiky, alespoň nějaká sociologie tam musí fungovat. Samozřej-

mě že musíte brát v úvahu každý názor a spousta názorů, ačkoliv se neobjeví v podobných průzkumech, tak je zajímavá a relevantní. Samozřejmě my máme potom tzv. divácký panel, ve kterém se diváci přímo vyjadřují k tomu kterému programu, a ti diváci rotují, co se jim na něm líbilo, co se jim nelíbilo, nedávají pouze od jedničky do desítky. A tam se taky diváci mění, ale zase, to nemůžete dělat s tisícovkami lidí permanentně u všech pořadů České televize. Česká televize ročně vyrobí desítky tisíc pořadů. To je potřeba si uvědomit. To není jenom to, co člověk občas zahlédne, to jsou desítky tisíc pořadů. Druhá věc je, že Česká televize, a jak se bavíme o těch datech, má tzv. měření veřejné hodnoty, což byla věc, která se zavedla před cca 6 lety, vychází ze zkušenosti britské BBC a nizozemské veřejnoprávní televize. A tam právě kvůli tomu, kvůli pochybnostem ve společnosti, zda skutečně televize je... Dává to právní povědomí lidem, skutečně je objektivní, zasáhne obyvatelstvo spoustou zpráv, věnuje se menšinám, je její program takový, že zasahuje velkou část populace, a ne pouze malou část populace. Tak se vytvořil tento systém, aby se zjistilo, jakým způsobem se všechny tyto jednotlivé věci dějí. To měření veřejné hodnoty se zase zpracovává ve velmi obšírně, na základě tří různých datových sběrů. Jedny jsou people metry, jeden je ten kontinuální průzkum, jedno jsou tyto divácké skupiny. A to se zpracovává dvakrát ročně, přičemž jednou je to za celý rok a jednou je to za půlrok. Opět se to předkládá Radě České televize. Rada České televize tyto materiály dostává a diskutuje o nich a pak je bere na vědomí nebo schvaluje. U těch jednotlivých kanálů je bere na vědomí, nikoliv schvaluje. U některých jiných materiálů, jako je třeba právě to měření veřejné hodnoty, schvaluje. A pak ještě bych řekl jednu věc. Česká televize, její management připravuje pro Radu České televize pravidelně dvakrát až třikrát ročně představení jarního, podzimního nebo vánočního schématu na čtyřech kanálech, samozřejmě vyjma Zpravodajství a Sportu, kde to závisí na akcích a není to speciální vysílací prostor. A to dostává ta Rada předtím, než se začne vysílat, aby se s tím seznámila. Opět to bere na vědomí. Já těch zpráv tam mám za rok 6, takže jsem s tím dobře obeznámen a vím, že ta diskuze je živá a s radními se o tom bavíme a každý podnět, který

oni řeknou, tak bereme vážně. Ale nejenom od nich, je to od různých profesních organizací, svazů a tak podobně, protože těch jsou desítky, stovky v celé republice. Píší nám dopisy, čemu bychom se mohli věnovat, co jsme možná opomenuli a ani jsme o tom nevěděli. Dávají nám nějaké tipy, a to se všechno zpracovává, eviduje, a myslím si, že v tomto ohledu se management snaží postupovat maximálně profesionálně, aby byl pro tu radu partnerem, protože od ní dostává ty informace o té činnosti a nic neskrývá. Není to tak, že v zákoně jsou různé definice, tady jak říkal pan Gabal, že jdou vlastně proti sobě tak říkajíc, ale toto my neřešíme. My se snažíme, aby ta Rada dostávala maximum informací, které si vyžádá. V tuto chvíli jsou to tyto informace, které já popisuji. Když si vyžádá některé další, tak zase je na nás, abychom se k tomu nějak postavili a ta data dodali. Děkuji za pozornost.

JANA TOMSOVÁ:

Ještě pan Venclík.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já bych trochu debatu vrátil teda k tomu titulu. Tady se ještě neprobíralo něco tak otřesného, co by v demokratické zemi vůbec neobstálo, aby předseda volebního výboru pan Berkovec rozdával manuál, kde říká: „Toho volte, toho ne. Tenhle zničí ředitele televize, ten by pro něj byl...“ A prostě taková ta kritéria, která jsou naprosto absurdní, nedemokratická. Jsou tady možná i nějakí poslanci. Já se divím, že můžou s takovými lidmi sedět za jedním stolem. A to jsou lidé, kteří rozhodují o těch radních. A teď si uvědomte, že příští rok končí mandát osmi, jestli to říkám přesně, což je polovina té Rady, a jestli tam budou navolení zas takovíto lidé různými tenisty a hasiči a stranami, jako že to je dobrý džob a tenhle je náš člověk, toho tam pošleme. Pak uvidíte, že všechny takové ty pořady, pro které stojí říkat za to veřejnoprávní televize, zmizí, a zase se vrátíme k normalizované televizi.

JANA TOMSOVÁ:

Ale můžeš mi vysvětlit, když se tady mluví o tom, že radní nemůžou zasahovat do programu, tak co mi tím chceš říct? Tam bude někdo jiný, zvolený fotbalistama v Poslanecké sněmovně, a jako co se dál stane? Víš co, já se opravdu ptám, jako po tom, co tady slyšíme, že management

vám dává, teď mluvím, jako bys byl v té Radě, dává vám tyto věci, tyto informace, a co vy s nimi uděláte? Vy si řeknete: „Á, to je bezva.“ A kdybyste náhodou řekli: „Není to bezva, ale lidi to chtěj,“ tak co teď s tím, když budeš v té Radě? Nebo všichni byste byli takoví moudří alespoň 13 z 15.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Tak já, když jsem nastoupil do té Rady, tak první, co jsem se snažil, vyvolat debatu o tom, jakou chceme televizi. Nějakou zábavnou, nebo má být... Přece tady vznikl nějaký duální systém proto, aby byla tady veřejnoprávní televize a komerční televize, sám jsem jednu zakládal, tak byl jsem tam ředitelem televize. Tak proto to vzniklo, aby se odlišily ty televize. A když jsem sledoval televize, a že tam taky v České televizi vaří, pečou, smaží, jak jsem říkal s tím statutem, to je nějaký jako divný. Takže si myslím, že to je otázka, kdo je do té Rady jaksí navolený, jaký má osobní hodnoty a jaký má charakter. To je jako v Parlamentu. Když se na to dívám, tak to je kabaret.

VADIM PETROV:

Já bych chtěl k tomu něco říct.

JANA TOMSOVÁ:

Prosím.

VADIM PETROV:

Přijde mi právě absurdní, že by Rada měla rozhodovat o tom, jaká ta televize by měla být. Jestli zábavná, jste říkal. Co je Radě do toho? Ta má posuzovat to, co management jí předloží a jestli si management televize ale ve spolupráci s FITES, s asociacemi profesními...

JANA TOMSOVÁ:

Tady není jenom FITES, tady je...

VADIM PETROV:

Já je jmenuju dál. Já neříkám, že jste řekl, já pokračuju dál, tak vlastně to je nějaký konsensus, který by měla Rada pomoci najít ve společnosti, jakou veřejnoprávní televizi chce, jak má vypadat a společně s managementem České televize, protože oni mají své odpovědnosti jak ze zákona, tak vůči Radě, ale Rada není žádný upper body, to není žádný orgán, který rozhoduje o tom, co ta Česká televize bude dělat. To je delegovaná kontrola nás občanů na radní, aby zprostředkovali

kontrolu té veřejnosti. A já bych chtěl zase navázat na to, co říkal ten David. Nepamatuji si přesně, jak formuloval to, že má dávat doporučení programové, ta Rada. A já teda řeknu zkušenost. Když jsem já přišel do Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, tak jsem taky měl pocit, že bychom měli daleko víc komunikovat, že bychom měli vytvářet a podněcovat veřejnou debatu o tom, jaká chceme média a jakou chceme mít audiovizuální scénu v případě velké rady. V případě České televize si myslím, že by to ta Rada České televize měla iniciovat, měla by vést dialog právě třeba tady. A teďka já neříkám za této orchestrace. Já nevím, se nedivím, že nepřišli, asi je něco špatně, že nepřišel ani jeden radní. Možná že to je také ke zvážení organizátorům, jestli to bylo tak organizováno, aby přišli. Nicméně bych se velice přimlouval za to, aby ta debata byla daleko otevřenější, aby byla veřejná, abychom se bavili nejenom o publicistice zpravodajství, ale i o těch programech. Dyť ta Česká televize, to je ohromný rezervoár prostředků pro to, aby řada profesí v této zemi fungovala, aby fungovali režiséři, scenáristi, kameramani, aby fungovala řemesla a profese, a to by nebylo moudré zničit to a nějakým způsobem to ohrozit, tak by to nebylo dobře, protože to už nikdo nikdy nedá dohromady podruhé. Když se rozpráší těch 7 miliard, které jdou do kultury a do informací, tak už to nikdo nikdy nedá zpátky. Takže já si myslím, že ta debata by měla být ale daleko otevřenější. Nejsem si jistý, jestli na politické úrovni. Upřímně řečeno, také jsem měl větší očekávání, že by se třeba na půdě volebního výboru mohlo odehrávat víc. Už si to přestávám myslet, nicméně jsou tady média, jsou tady platformy profesní, a tam ta debata by se měla vést daleko poučenější. Potom vystoupí Milan Fridrich, řekne nám to, jak to dělá, říká to perfektně, on to má zpracovaný, oni dodávají nějaké výstupy, které jsou velice gramotné. Pak je otázka, co s tím ta Rada dělá, jak jim rozumí a jak je dokáže převádět na nějaké, když ne rozhodovací mechanismy, tak aspoň názorové postoje.

JANA TOMSOVÁ:

Já bych jenom chtěla nahlas, hned vám dát pane Smoljaku mikrofon. Určitě sedíme všichni, tak nikdo ani v náznu nemá myšlenku, že by měla zmizet ze světa veřejnoprávní televize. Já si mys-

lím, že naopak je toto setkání právě proto, aby odborná veřejnost dala najevo, že bude bránit Českou televizi jako veřejnoprávní médium zuby nehty, i kdyby k tomu byly různé názory, co vysílat.

DAVID SMOLJAK:

Tak ještě jednou David Smoljak. Já bych možná zopakoval podstatu toho, co patří do působnosti těch radních. Oni byli zvoleni jako nástroj veřejnosti proto, aby kontrolovali, jestli ta Česká televize, jestli to médium veřejné služby plní tu veřejnou službu. Ta jejich největší pravomoc je volit a odvolávat generálního ředitele, to je prostě pravomoc, která je úplně kruciólní, a od té se odvíjí všechno další, protože ti kandidáti na ředitele předkládají nějaké své vize, a oni tím, že zvolí nějakého ředitele, tak tím schválně tu vizi. Tím se určí tvář té televize, tím schválením toho konkrétního generálního ředitele toho média. A pak dál do jejich působnosti patří věci... Předkládají třeba Poslanecké sněmovně ke schválení kodex České televize, podle kterého se ta Česká televize řídí. To je hrozně důležitý dokument, který ve fungování toho média hraje velice důležitou roli. A to, co já jsem tady citoval, ta jejich působnost ve vztahu k programu té televize, tak z té jednoznačně vyplývá, že oni nemohou říkat: „Tenhle program ne a tenhle program ano.“ To vůbec není jejich role, ale mají možnost s ohledem na to, že mají kontrolovat, jestli to médium plní tu veřejnou službu, tak mají možnost vznášet určité podněty k tomu, jak funguje ta programová nabídka. Já tomu rozumím tak, že mohou třeba vyjádřit názor, že je ta struktura programů nevyvážená, že tam třeba převažuje příliš mnoho detektivních seriálů a chybí tam zase něco jiného. Takovéto stanovisko si umím představit, že skutečně je v logice toho zákona a patří do působnosti té Rady, rozhodně ne to, aby říkali: „Tenhle pořad sem nepatří,“ nebo: „Tenhle redaktor sem nepatří.“ To teda v žádném případě. Takže snad tolik k tomu.

JANA TOMSOVÁ:

Já sama tomu rozumím taky tak.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já souhlasím, tak si to taky představuji.

MARTIN VADAS:

Když všichni tak hezky souhlasíme, tak já teďka zase trochu rejpnu. Vlastimil

Venclík ze zkušenosti radního řekl, že sledovanost by neměla být důležitá pro Českou televizi jako televizi veřejné služby. Zřejmě asi si to nemyslí většina radních, protože když uzavírá manažerskou smlouvu s generálním ředitelem, tak sledovanost, pokud je mi známo, je jedním z parametrů pro ohodnocení činnosti generálního ředitele, příznání mu odměny a tak dále. Mě by zajímalo, jestli ti členové Rady, Vlasto, jestli třeba ty, takovou manažerskou smlouvu s generálním ředitelem znáš, když ji teda neznáme my a jenom si o ní tak můžeme povídat podle toho, co nám kdy který radní řekne. Já si myslím, že to je jedna z těch... To není jenom zvolit a odvolat ředitele, ale to je také definovat tu manažerskou smlouvu, podle které potom probíhá komunikace a přenášejí se signály na generálního ředitele, jestli teda tu veřejnou službu poskytuje správně, protože generální ředitel je nositelem veřejné služby. Od něj se odvíjejí všichni další pracovníci, všechny další posty, všechny další struktury a tak dále, které samozřejmě potom zase schvaluje Rada. Takže, Vlasto, znáš manažerskou smlouvu s generálním ředitelem?

VLASTIMIL VENCLÍK:

Tak já ji samozřejmě neznám, protože jsem tam přišel v okamžiku, když byl dávno inaugurovaný ředitel. A já jsem se podívil, že v té smlouvě bylo, že mu přísluší odměna určitá za dobrou práci. Já si myslím, že dobrá práce je samozřejmost, že není to třeba ještě extra odměňovat. Byli jsme tam dva v té diskuzi, a to je tak vše, co k tomu můžu říct. Neznám tu smlouvu.

MARTIN VADAS:

Já jsem ještě chtěl polemizovat s tou sledovaností. Já si myslím, že sledovanost je důležitá věc, protože je důležitá relevance veřejné služby, aby společnost cítila, že tu službu konzumuje, že jí prospívá a že ji potřebuje, a proto na ni platí ty televizní poplatky. Takže to jenom jsem chtěl uvést, že ono to má svoje. Sledovanost taková, jakou třeba dělala kdysi dávno televize Nova, když válcovala Českou televizi, tak je jiného druhu než sledovanost veřejné služby, která je nutná pro zachování relevance tohoto pohledu veřejné služby. Ale já jsem chtěl ještě využít přítomnosti pana poslance, který mezi nás zašel, a jestli bychom se mohli dovědět něco o tom, jakým způsobem pracuje

volební, a tedy mediální výbor, a jakým způsobem tam probíhala ta instruktáž od předsedy vůči poslancům, a jak na to ti poslanci reagovali, a jestli to, co napsal pan Berkovec, jestli to je správný postup podle toho zákona, který jsme si tady několikrát citovali, a jestli to takto bude i do budoucna, protože Vlastimil Venclík upozornil na to, že nás čeká teda další obměna členů Rady České televize, a já musím říct jako pamětník, že v podstatě ono to není nic nového. Kdysi válcovala složení Sociální demokracie, dařilo se jí to velice úspěšně a byli tam její kandidáti, taky schovaní za různé navrhovatele. A co bude tedy v příštím roce a co bude dál s Českou televizí?

TOMÁŠ MARTÍNEK:

Dobrý den, Tomáš Martínek, poslanec za Piráty, mimo jiné člen volebního výboru, jak bylo zmíněno. Já jsem přišel trochu později právě proto, že jsme měli volební výbor, kde se právě řešil de facto jenom bod, kde měl dát předseda volebního výboru funkci k dispozici tak, jak uvedl během jednání ohledně volby do rad, což se tedy nakonec bohužel z mého pohledu v rámci plnění slibu, když někdo dá nějaký slib, tak se úplně nestalo. Hlasovalo se o důvěře, kde získal devět z patnácti hlasů. Takže zůstává předsedou volebního výboru i nadále. Za mě asi každý člen volebního výboru nebo poslanec si něco zjišťuje o kandidátech. Přeci nebudeme házet asi hlas jen tak na základě tom, jestli se mu líbí jméno, nebo, jestli má krásný životopis, že si ho udělal pěkně. Na druhou stranu by rozhodně nemělo být obsahem medailonku, jestli bude vystupovat ve prospěch nebo v zájmu nějaké politické strany, nebo naopak. Takže to se mi zdálo přes čáru. Samozřejmě já jsem v tu chvíli ocenil i potleskem, že tedy nabídl svoji funkci k dispozici, což se mi teď zdá trochu zvláštní, když tedy řekl, že zůstává. Má důvěru, už to není mediálně zajímavé asi pro nějaká média, takže se to tak řeší dál. Nás zítra čeká už zase veřejné slyšení do Rady Českého rozhlasu na dvě volná místa. Já a Piráti přistupujeme k volbě, myslím si, velmi zodpovědně. Hledíme i na nominující organizace. Za mě by se ten člověk, který se uchází o tu funkci, měl právě i prosadit v těch zájmových organizacích, které se věnují například médiím. Takže když má někdo množství kvalitních nominací, tak asi je to člověk, který má velkou veřejnou podporu. Například při

té poslední velké volbě do České televize měla Olga Lomová, profesorka, deset nominací, a to samých kvalitních. Stejně tak například, když FITES nominuje, tak to beru, jako že to není nějaká účelová organizace o jednom, dvou lidech, který prostě potřebují jenom nominovat, aby byli odhlasováni nějakou politickou strukturou, ale že to je doopravdy organizace, která má nějakou váhu i díky svému členství. Takže my koukáme i na nominující organizace. Koukáme i na jejich působení a myslím, že se rozhodujeme doopravdy odpovědně, odborně, a kdyby to bylo na nás, tak bychom volili ty největší odborníky. Což se bohužel v tuhle chvíli, z mého pohledu, asi ne vždycky děje. A je to trošku na svědomí jiných stran, bych si řekl. Díky.

IVAN BIEL:

Adam Černý by chtěl něco říct.

ADAM ČERNÝ:

Já jsem ze Syndikátu novinářů a taky jsem se na popud FITES dvakrát zúčastnil té šarády volební. Věděl jsem, že to bude traumatizující zážitek, ale nevěděl jsem, že takový. Ale od osobních věcí bych chtěl postoupit k meritu věci. Hodně se tady mluvilo o tom, jakým způsobem funguje Rada České televize a nesmíme zapomínat ani na Radu Českého rozhlasu. Jakým způsobem jsou ti lidé vybíráni, jestli naplňují ten zákon, nebo ne. Ale klíč je v té volbě, protože teď to bylo zmíněno. Tam ta volba podle toho manuálu nebo, jak to nazvat, pana poslance Berkovce, tak tam se zdůrazňovaly ty politické aspekty, a není tajemstvím, že ty politické aspekty hrály roli ve všech předchozích volbách podle toho, jaká byla aktuální většina. Akorát v průběhu času ten proces trochu zdegeneroval, takže pro mě je naprosto jasným důkazem třeba fakt, že je možné, že byl zvolen do Rady Českého rozhlasu úřadující poslanec za jednu politickou stranu, který asi tušil, že už nebude příště na kandidátní listině na solidním místě, a pořídil si takovou věc. A svým chováním v Radě Českého rozhlasu dává najevo buď že prosazuje zájem o velmi parciální věci, nebo že ho ta věc vůbec nezajímá. Opouští to zasedání co nejdříve, aby se věnoval mnohem důležitějším věcem. Takže ten klíč leží v té Radě. A abych se vrátil na ten začátek... Když jsem byl na tom slyšení těch kandidátů, tak ať už co se týče mě, tak já jsem se snažil mluvit o tom, že Rada by se měla věnovat těm strategickým

věcem, co bude s tím, že mnohem více lidí, těch mladších ročníků, jak dorůstají, že přijímají věci online, a ne v terestrickém vysílání, že se mění charakter vnímání médií jako takových. A že by se mělo přemýšlet o tom, co tam budou dělat média a veřejné služby. Jak to bude s dostupností terestrického vysílání jako vysílání zdarma, kde jsou velké tlaky od soukromých producentů, aby se ty věci přesouvaly. Už dneska je zřejmé, že to, co je terestrické od těch privátních stanic, tak není v HD kvalitě. V HD kvalitě je to pouze dostupné na kanálech nebo satelitech, kde to je zpoplatněné. A tenhle trend, abych tak řekl, toho zpoplatnění toho prostoru, který byl dříve volný, tak to byly věci, který tam vůbec nikoho nezajímaly. Ne že by se na to ptali mě, když jsem to zvedal, to téma, a neptali se jiných, ale padaly tam otázky: „Myslíte si, že je tam hodně sportu, nebo málo?“ Což je možná důležitý, ale ne důležitý pro celý ten koncept média veřejné služby. Takže pokud se bavíme o tom, jestli radní naplňují funkci, tak těžko to můžeme očekávat, když jsou vybíráni tak, jak jsou vybíráni. V tom já vidím ten elementární problém. A protože máme proti sobě princip demokracie, že může kandidáta kandidovat v podstatě instituce, založená 14 dní před volbou, což je tedy ta univerzalita. A na druhé straně princip kompetence, že ti lidé by měli mít za sebou nějakou historii, mělo by být zřejmé, že se aspoň nějakému oboru věnují a vykazují nějaký předpoklady odbornosti, aby mohli vykonávat ten mandát.

JANA TOMSOVÁ:

Děkujeme, pan Svačina. Ivane, ty tam dojdeš?

JAN SVAČINA:

Já chci navázat na pana Černého, protože jsem se několikrát za FITES zúčastnil toho kabaretu strašného v té Sněmovně. Ještě kolega Vláda Just to dělal taky a ten je daleko chytřejší než já, tak už to vzdal dva roky přede mnou, protože to je fakt neuvěřitelné, co se tam děje. Já jsem tam zažil právě ještě pana Jandáka a takovéto věci. Ptají se na strašné blbosti, je to nedůstojné. A potom jsem ještě chtěl říct, že tady ta Rada, my tady, já mám pocit, že furt tancujeme kolem toho, co by se mělo říct, že tady se říká, že z definice ta Rada zastupuje veřejnost a to, co se stalo teď, byť se před tím hrály různé hry, různě se to maskovalo, tak teďka se na plnou hubu, s prominutím,

řeklo, že Rada je z hlediska poslanců převodová páka na Českou televizi. To je ten průšvih, že už tam nerozhoduje vůbec žádná odbornost. Přece není možné zvolit paní Lipovskou, která řekne, že se na televizi nehdívá. Když to někdo dělá aspoň se zbytkem nějakého předstírání. A tohle, když potom Okamura vystoupí a řekne, že to pro něj dopadlo 3 : 0, tak jako to bychom měli opravdu mocným hlasem se ozvat proti tomuhle. Tak to je asi všechno.

JANA TOMSOVÁ:

Bylo by dobré, kdyby někdo řekl, co to je ta převodová páka. Já tomu rozumím, co asi, ale převodová páka, že radní převolí ředitele? Nebo neschválí rozpočet?

JAN SVAČINA:

Že prostě budou je držet pod krkem kvůli rozpočtu, nebudou zvyšovat, jak říkal správně Martin Vadas, vždyť to je prostě vydírání, když je to minimálně o inflaci.

JANA TOMSOVÁ:

Abyste stalo co? Řekl byste to?

JAN SVAČINA:

No, aby ji ovládli, aby prostě jim sloužila ta televize.

JANA TOMSOVÁ:

Politicky.

JAN SVAČINA:

Politicky a společensky úplně celý. Prostě vždyť je to poslední ostrůvek, když nepočítám samozřejmě DVTV a tyhle věci, které mají daleko menší dosah než ta Česká televize. Ale to je, vždyť jsme tam, kde jsme byli před dvaceti lety. Před dvaceti lety se nocovalo na Kavčích horách, a dneska paní Bobošíková vozí paní Lipovskou a radí jí... Vždyť já mám pocit, že už se přestalo i předstírat. To je na tom to hrozný.

JANA TOMSOVÁ:

Dobře, já bych teď si dovolila tady koušiček, když jsme u politiky.

DAVID SMOLJAK:

Vlastně jsem nikdy nedodal Senát Parlamentu České republiky. Já bych vlastně navázal na všechny tři předřečníky. Myslím si, že bychom od toho mailu pana Berkovce neměli tak rychle utéct, protože tady nejde o to, že předseda volebního výboru rozesílá poslancům profily

kandidátů. To je v zásadě v pořádku. To je prostě normální postup.

JANA TOMSOVÁ:

Promiňte, že vám do toho vstupují...

DAVID SMOLJAK:

Je to nějaký podklad pro to...

JANA TOMSOVÁ:

I s tím, že píše, že tento kandidát je dobrý pro ANO a...

DAVID SMOLJAK:

To jsem právě chtěl dodat, že není problém v tom, že rozesílám mail s profily kandidátů, ale v tom, že za hlavní kritérium pro tu jejich volbu tam u všech těch kandidátů je zdůrazněn jejich vztah k vládnímu hnutí ANO. To je vlastně hlavní kritérium, podle kterého se ti poslanci mají rozhodnout. A druhý takový referenční bod je jejich ochota odvolat generálního ředitele stávajícího. Čili to je tak zjevná politická manipulace, jakou jsme tady už léta skutečně nezažili, neviděli a nedostali jsme o ní tak jasný důkaz. Tak jasný důkaz o tom, že ta volba těch kandidátů do Rady je jednoznačně politicky manipulovaná a motivovaná. Já si myslím, že i ta volba samotná, která prostě přesně, jak tady říkal kolega, kterou pak předseda extrémního sdružení antisystémového oslavuje výkřikem „sto procentní trefa do černého, 3 : 0“, to je skutečně, to jsou zástupci těch širokých proudů veřejnosti? Když se s nimi ztotožňují téměř výhradně extrémisté? To je skutečně na pováženou a ukazuje se, dostali jsme jasný důkaz, že ta současná podoba toho zákona o volbě kandidátů do mediálních rad prostě nefunguje. Nenaplňuje ten účel. Naprosto odporuje tomu původnímu úmyslu zákonodárce, a z toho musíme vyvodit nějaký závěr.

JANA TOMSOVÁ:

Já bych jenom doplnila tady z Medižurnálu, kde se píše přesně o té politické volbě. Pan Faltýnek řekl, Berkovcův dokument označil za chybu, a dál je tady, že říká pan Faltýnek, že on jedná s různými kluby, aby věděl jejich názor, protože je to volba. I když je to veřejnoprávní instituce, tak je to volba Poslanecké sněmovny, a to je politika. Bohužel, tak to je. Řekneme si to narovinu. Takže já znám názory a preference všech poslaneckých klubů. To je jenom doplnění toho, co vy jste tady řekl, pana Faltýnka.

IVAN BIEL:

Jestli jsme skončili, paní Marvanová by ráda reagovala na pana poslance tady. Mohli bychom ji pustit?

JANA TOMSOVÁ:

No, tak pustíme ji... Jo, tak dobře, tak budeme pokračovat dále, ale vy jste, pane Smoljaku, řekl asi zásadní věc ohledně způsobu volby mediálních rad. Jakým způsobem teď může třeba veřejnost prosazovat a usilovat nebo dělat nátlak na zákony, aby se ten způsob voleb změnil, když to v praxi vypadá takhle?

DAVID SMOLJAK:

My jsme už v loňském roce, teď tedy mluvím za Senát a za naši senátní mediální komisi. My jsme už v loňském roce zahájili jednání s Poslaneckou sněmovnou skrz ten volební výbor právě, který je naším partnerem v druhé komoře, zahájili jednání o možných změnách zákona o České televizi. Zvlášť pokud jde o volbu těch rad. Poslali jsme do sněmovny dva návrhy. Oba předpokládaly změnu v tom smyslu, že by se do toho procesu volby těch mediálních rad měl zapojit i Senát jako horní komora českého parlamentu, že by prostě měly obě komory být součástí toho procesu. A ne pouze jedna, která ještě navíc je příliš úzce spojená s tou momentální politickou mocí. My jsme přece jenom od ní trochu dále v tom Senátu. Takže jsme navrhovali, aby se buďto podílely obě komory na tom, nebo abychom se bavili o možném modelu nějaké trojnožky, že by kromě obou komor do toho byl vtažený ještě třetí subjekt. Navrhovali jsme třeba Diváckou radu, která vlastně reprezentuje řadu společenských institucí, profesních spolků, takže by to byl vítaný, byla by to vítaná opora v podobě střechového zástupce těchto občanských organizací a institucí. Bohužel jsme nedostali do dnešní doby oficiální odpověď, a tak jsme se zrovna dneska na zasedání té naší komise dohodli, že začneme skutečně připravovat konkrétní podobu novely zákona o České televizi, abychom ji do toho politického procesu vložili naprosto relevantně a vážně. Neříkám, že to musí být jedna z těchto variant. Ve hře je i ten německý model, který jsme prosazovali už před třemi lety. Každopádně si myslíme, že se musí ten systém změnit.

JANA TOMSOVÁ:

Vstupuje paní Marvanová. Můžeme vás, paní Marvanová, poprosit?

HANA KORDOVÁ MARVANOVÁ:

Dobrý den, jsem slyšet?

JANA TOMSOVÁ:

Ano, jste slyšet i vidět výborně.

HANA KORDOVÁ MARVANOVÁ:

Já sleduju debatu a dovolila jsem se přihlásit poté, co mluvil David Smoljak, a navázat na něj. Já si myslím, že to, co se děje dnes, je jenom potvrzení toho, co víme dlouho, minimálně od doby opoziční smlouvy, mediální rady, Rada České televize a Českého rozhlasu jako veřejnoprávních médií, jsou obsazovány podle politického klíče. A buď přímo viditelně, nebo skrytě. Politické strany do těchto rad promítají své politické zájmy. My jsme v roce 2015 společně třeba s Davidem Smoljakem, s Martinem Vadasem, který hovořil, a dalšími proto založili platformu Svobodu médiím. Vy asi víte, že FITES se toho velmi účastnil a já si do teďka myslím, že jedinou možností, jak zabránit politickému ovládnutí veřejnoprávních médií ze strany vládních stran, je německý model. To znamená, když přímo v zákoně budou garance plurality názorů a bude zabráněno tomu, aby volba byla pouze na Poslanecké sněmovně. To totiž logicky znamená, když v Poslanecké sněmovně, z ní vychází vláda, vládní většina. A jestliže mediální rady jsou voleny touto vládní většinou, tak prostě mají vždycky tendenci si podřizovat média, protože potřebují dobrý obraz vlády v těch médiích. A aby se tomu dalo zabránit, aby byly pojistky nezávislosti, tak je třeba ty pojistky zakotvit do zákona. Já jsem dokonce hovořila i o tom, že by ty pojistky měly být v ústavě. Jestliže nezávislost médií je vlastně klíčovou pojistkou demokracie, pro demokratický právní stát nestačí jenom tři pilíře moci, zákonodárná, výkonná, soudní. Ale musí být i nezávislá ta moc mediální. Jinak neexistuje kontrola moci. A proto si myslím, že kromě změny zákona, pro který ale teď se bohužel asi nenajde ve sněmovně většina, ale třeba po volbách to bude jinak, tak by se mělo uvažovat i o zakotvení pojistky do ústavy, protože jinak určitě budeme následovat, myslím, scénář, jako je v Maďarsku, v Polsku, na Slovensku, protože demokracie u nás není tak zakořeněná, aby jenom hlas lidí, občanů protestujících, mohl zvrátit ty trendy toho, že si vláda podmaní média. Tak to jsem chtěla k tomu doplnit.

JANA TOMSOVÁ:

Děkujeme.

HANA KORDOVÁ MARVANOVÁ:

Děkuji.

IVAN BIEL:

Děkuju paní doktorce Marvanové. Máme tu mediálního experta, pana profesora Šmída. Chtěl byste k tomu něco říct, k bavorskému modelu. Někdo další by chtěl mluvit?

MARTIN VADAS:

Já myslím, že ta naše debata osciluje kolem toho, jestli chceme mít politickou televizi a politickou televizi pod silným vlivem převládající politické většiny ve sněmovně, anebo jestli chceme pracovat na tom nějakým způsobem výraznějším oddělením té veřejné služby od politické moci. Já myslím, že pokud chceme, aby média a médium veřejné služby nastavovaly společnosti jakési zrcadlo, tak musí být nezávislé. A ta debata ve společnosti díky tomu by mohla být ne tak mělká, ale mohla by být věcnější, hlubší, a myslím, že to je smyslem médií veřejné služby. Ne jenom samozřejmě bavit, ale udržet si relevanci. Udržet si vliv, vztah s divákem, ale rozvíjet rozpravu o principech demokracie, o principech správy společnosti, o slušném chování, o tom, co nemusí být hned nezákonné, ale vlastně dělat by se nemělo, a to je, myslím, podstatná debata, která z té společnosti hodně vysuměla. Takže: přimlouvám se za osvědčený německý model. Říkali jsme tomu bavorský model, protože vlastně jsme o něm uvažovali už v roce 90, ale potom jsme udělali takovou českou uličku a vzali jsme to napůl. A začali jsme tvořit a vytvořili jsme to, že ten princip účasti té sociologicky rozčleněné společnosti na řízení nebo spravování veřejné služby jsme předali do Sněmovny a Sněmovna je vlastně hlavním organizátorem, má největší vliv na osud veřejné služby, která ji samotnou má nějakým způsobem reflektovat. A to si myslím, že je takový střet zájmu, že se to možná rovná i střetu zájmu pana premiéra.

JANA TOMSOVÁ:

Ano, předávám, předávám, předávám.

TOMÁŠ MARTÍNEK:

Jo, tak já jenom krátce k té volbě mediálních rad. My tady i s panem Smoljakem jsme se sešli několikrát v rámci komisi a společného volebního výboru právě

na hledání nějakého řešení, a opakovaně jsem několikrát řekl i veřejně na konferencích, že já budu rád za nějakou změnu, ale přeci jen většina poslanců se nerada vzdává asi svých kompetencí k tomu, aby to přenesla, což není můj případ. Já bych klidně rád svěřil část Senátu, a to i přesto, že zrovna Piráti nemají nějaké valné zastoupení v Senátu, protože věřím, že ta kontinuita ve smyslu toho, že se to tam mění, ano a prostě je tam nějaká ne ze dne na den možná změna. Tak by to mělo smysl a já jsem si nechal zaslat studii ohledně toho, jaké jsou způsoby voleb v jiných zemích Evropské unie. Takovou komparativní studii, kde třeba jsou právě často ty trojnožky, jak tady byly zmiňovány ve smyslu tedy například ve Francii, kde to je vlastně horní, dolní komora, prezident, což je samozřejmě nějaké rozmělnění. A i když třeba nemám v tuhle chvíli úplně kladný vztah k naší hlavě státu, tak si myslím, že to je jedno z možných řešení, protože se dá vždycky říct, že už to funguje v nějakém jiném státě. Proto jakékoli další, které vždycky bude někde jinde, ještě nebude někde jinde, tak bude vždycky argument proti, tohle nemůžeme přece testovat, nebudeme tady první, když nevíme, jestli to někde funguje a podobně. Stejně tak ty argumenty často proti jsou, že Poslanecká sněmovna jsou právě zástupci lidu, kteří vycházejí z nějaké volby, takže by to měli volit oni. Reprezentují nějaké rozložení preferencí v tu chvíli. To řeknou právě ti zastánci toho, aby se nic neměnilo. Takže na to je vždycky těžké hledat protiargument a když se argumentuje například tím bavorským modelem, kde jsou natvrdo určeny nějaké organizace, které to volí, tak se řekne, proč by to měla být zrovna tato nebo tato organizace, no, takže když řeknou, že nemají stejnou váhu a podobně. Já určitě mám za to, že by tam měl být třeba Syndikát novinářů. My tady máme Adama Černého, protože to je samozřejmě jedna z významných organizací, a zpravodajci nebo novináři by měli mít svoje zastoupení v nominaci člena do Rady. A samozřejmě plno dalších organizací bych našel. Ale zase, vždycky tam bude diskuze, která to tedy má být a která ne, což je složité vydiskutovat, a v tuhle chvíli bych se bál i otevřít jakýkoli mediální zákon, protože ten přílepek, co by tam přišel ze zde možná zmiňovaných extremistických stran, by byl takový, že by jakákoliv dobrá sna-

ha ze začátku podle mě vyústila jenom v něco horšího, než máme teď v tuhle chvíli.

IVAN BIEL:

Máte tam, pane senátore, máte tam před sebou.

DAVID SMOLJAK:

Děkuji za slovo. Já jsem shodou okolností, když jsem říkal, že jsme dneska mluvili s těmi německými novináři nebo se zástupci toho Evropského centra pro svobodu tisku a médií, které má centrum v Lipsku, tak jsme se shodou okolností na to ptali právě, na ten německý zákon, jelikož oni ho tam mají zažitý. Tak jsme se ptali; vysloveně na to, jestli v něm jsou nějaké nevýhody, nebo jaká má slabá místa. A oni nám vlastně řekli, což mě docela pobavilo, že jedno z těch slabých míst je, že si politici dokáží občas najít cestu, jak uplatňovat svůj vliv skrze některé organizace, což jsem říkal, že my to ani jinak neznáme, takže to pro nás není nějaké nebezpečí, které by bylo nepoznané. To je naopak naše důvěrně známá praxe. Čili to jsem říkal. S tím bychom žít uměli, s tím bychom se určitě naučili nějakým způsobem pracovat. Ale druhé slabé místo identifikoval, že to je vlastně, jelikož oni ten model už zavedli po druhé světové válce a mají ho tam už několik desetiletí, tak měli pocit, že jak se společnost v průběhu času proměňuje, tak dochází k tomu, že po určité době už ten seznam těch organizací přestává odrážet stav té společnosti. Některé spolky už nemají takovou relevanci, jakou měly dřív nebo neodrážejí to společenské spektrum tak jako v době svého vzniku. A vlastně shodli jsme se na tom, že aby ten systém fungoval, tak je třeba ten seznam organizací třeba jednou za čtyři roky nebo za deset let, to je samozřejmě věcí debaty, nějakým způsobem novelizovat. Aby se skutečně nezakonzervoval jednou navždy. To je prostě klíčová věc. Jinak musím říct, že závěr té naší debaty proběhl tak, že my jsme se zeptali, jak oni vidí tu situaci v tom visegrádském prostoru a oni říkali: „Největší nebezpečí, pokud jde o média veřejné služby, spočívají v tom, že se ta veřejná služba může proměnit v politickou službu a ta média se stanou médii politické služby. V Polsku a Maďarsku už tento proces proběhl a je ukončen. Vy jste teprve na cestě.“ Takže to byla taková výzva, abychom na té cestě skutečně trpně nedo-

klopýtali až do cíle a pokusili se s tím ještě něco udělat.

JANA TOMSOVÁ:

Hned ti dám slovo, Ivo, pane Smoljaku, mohl byste říct, jak vy byste to viděl z pozice senátora, abychom nedošli tam, kde jsou Poláci a Maďari a Slováci? Jako něco konkrétního řekněte. A my to takhle všichni chápeme, ale když už máme tuto možnost, že mluvíme a zaznamenáváme.

DAVID SMOLJAK:

Já si myslím, že tam pro to, aby to tak nedopadlo, je důležitý souběh několika okolností. Jednak určitá integrita těch médií, těch jejich zaměstnanců, těch jejich představitelů, kteří nebudou ochotni se podřítit té politické objednávce. Ale to nestačí. To musí samozřejmě provázet i nějaká silná vazba mezi společností a tím médiem, že prostě společnosti to není jedno, že pokud ta politická moc se rozhodne skutečně ta média ovládnout, tak narazí na silný odpor té společnosti. To je důležité a bez souběhu těchto dvou věcí se to samozřejmě nepodaří. No a třetí komponent je, aby v tom politickém systému přece jenom byla nějaká síla, která tomu bude aktivně bránit a bude se aktivně snažit to nedopustit. A to si myslím, že mohu za Senát říct, že v tuhle chvíli ta horní komora tohle představuje.

JANA TOMSOVÁ:

Je to krásný. Teď, jak to všechno uděláme. Novináři budou všude psát, abychom se všichni dověděli, že se má společnost zajímat o to, co se děje v médiích. Já si, víte co, jako já tomu rozumím, co říkáte. Já si vždycky představím, jak to udělat.

DAVID SMOLJAK:

No, on na to není žádný jednoduchý návod. Prostě záleží to na všem a na každém. To skutečně z toho se nedá vytrhnout jenom jedna složka.

JANA TOMSOVÁ:

Dobře, děkujeme, tady dáme.

IVA TEREZA GROSSKOPFOVÁ:

Filmová dokumentaristka. Vy jste mi trochu vzal to téma, takže já mám opravdu už jenom krátkou poznámku. Ta moje otázka nebo ta moje krátká poznámka byla právě, že si myslím, že veřejnost vlastně pořádně neví, co to je nezávislost médií veřejné služby, že právě toto téma

by mělo být akcentováno a měli bychom veřejnost získat, ale to už jste vlastně říkal vy. A já jsem se během toho vašeho vystoupení právě zamýšlela, jakým způsobem. A jediná záležitost, opravdu my všichni na všech frontách setkávání s veřejností a tak dále, získávání především mladých lidí. Ale oni to nejsou samozřejmě jenom mladí lidé, ale říkáme, myslím si, že lidé obecně nevnímají, co to je v praxi nezávislost médií veřejné služby a jak by to vypadalo, kdyby média veřejné služby byla závislá.

JANA TOMSOVÁ:

Možná bychom měli udělat takový dokufiction, jak se stane, že už nejsou média veřejné služby a co se děje. Tak uděláme takový námět. Ještě tady dáme panu Kepkovi a panu předseda naposled.

TOMÁŠ KEPKA:

Dobrý den, já řeknu ještě jednu myšlenku, která mě pronásleduje, a myslím si, že jsme trochu všichni jaksi soustředění jenom na tu Českou televizi a nevidíme to jinak. Jestli si vzpomenete, já vím, já vím, proto to říkám, promiň. Ale když jsme uvažovali o tom, že by bylo víc televizí nezávislých, tak se uvažovalo vždycky v 90. letech, kdo si na to vzpomene, že budou vlastně v opozici k té České televizi, že to nebudou úplně komerční televize naprosto totálně. A teď jsme se dostali do situace, že vlastně je jenom Česká televize, která si něco myslí, když to zjednoduším. A to je možná, dám to tedy k úvaze, velmi podivná a zásadně problematická situace. Víte dobře, že Nova měla jiný plán, za který dostala tu výhodu a všechnu sociální a sociologickou a ideologickou funkci, kterou by trochu mohla mít a mohla by mít nezávislou žurnalistiku, a zrovna tak nemáme kanál dneska, nemáme ani kanál, samostatnou televizi, která by byla nezávislá, řekněme, a vysílala informace, to znamená žurnalistiku. Čili Česká televize, ale to myslím v dobrém pro Českou televizi, ale z druhé strany nemá skutečně oponenta. Čili my opravdu teď vytváříme strašný tlak, jak to udělat, aby Česká televize byla ta nejlepší. Je to jako v rodině, kdybychom měli jedináčka a my bychom po něm chtěli všechno. Kdybychom měli víc dětí, tak si myslím, že by to bylo lepší a nechápu tedy, že si nevzpomeneme a že jsme se neopřeli o to, aby tedy třeba Nova nedostala čtyři další satelitní kanály a Prima tři další

satelitní kanály, protože tam mohla vzniknout nějaká pluralita. Spousta lidí nebo spousta skupin novinářů a tak dál chtěla udělat nezávislou publicistickou televizi nebo dokumentaristickou. I když by to možná nebylo tak velkým hybatelům společnosti, trochu by to společností mohlo v určitým smyslu pohnout a dneska novináři i z České televize, kam by šli tedy, do které televize by šli jako pracovat opravdu závažně. Čili my potřebujeme ne jenom televizi, ale mít nějaké myšlenkové proudy, které někde vznikají, a to není taková jednoduchá věc. Jo, i když pardon, máme koronavir a tak dále. Jestli ta televize má vysílat 24 hodin o koronaviru... Jestli nejsou ještě jiné myšlenkové věci, které nás, prostě které už nestihneme odvysílat a které by jak z hlediska politického, tak z hlediska vůbec podívání se na budoucnost, na způsob výuky a tak dál, jestli nejsou podstatné. A to možná nemusí přinést jenom Česká televize. I když ji máme rádi.

JANA TOMSOVÁ:

Tak, Tomáš tady řekl, že můžou vznikat další televize, tak je jenom otázka, kdo to udělá.

TOMÁŠ KEPKA:

Já bych k tomu něco měl. Chci bezprostředně reagovat na tu poznámku. Samozřejmě že není úplně dobrá situace, že třeba zpravodajství České televize nemá konkurenci na té mediální scéně, protože to může posilovat pocit obležené partyzánské jednotky a výlučnosti a tak dále. Jenže problém je v tom, že zpravodajství je jedna z nejdražších věcí na světě. Teď si to zkusí na vlastní kapsu majitelé CNN Prima News docela živě a je velká otázka, jak dlouho ta zábava vydrží, ale to je pro ten český dvorek, ale ten figl, proč je to důležité, je vidět dobře třeba v Polsku, kde existuje zpravodajská televize soukromá, která funguje jako, řekněme že protiváha není správné slovo, ale vyplňuje ten prostor, takže když vládní strana usurpovala mnohem víc ta veřejnoprávní média než předešlé vládní garnitury, tak funguje v tom veřejném prostoru nějaký privátní subjekt, který to může do jisté míry kompenzovat. Podtrhuji do jisté míry, protože ta vládní moc vyvíjí tlaky na to, připravuje se zákon, který by omezil přítomnost zahraničních investorů a tak dále. Ten recept je podobný jako v Polsku, kde už je to opravdu všechno spláchnuto a teď to vypadá, že

i ten nejvýznamnější internetový server v Maďarsku zase je pod významným tlakem a v podstatě ta moc už se posunula k tomu, že tlačí ta nezávislá média na hranici, řekněme, bezvýznamnosti. Že si je drží, aby je nezničila, aby měla alibi, ale na druhou stranu omezí jejich dopad. Takže je sice správná poznámka, že by bylo užitečné, kdybychom tady měli nějakou privátní zpravodajskou bud rozhlasovou, nebo televizní stanici, ale já se obávám za ta léta, co to jde od poslední finanční krize 2008 a 9 a teď po tom nárazu, který přišel, že je to skoro vyloučený, jo, protože se to prostě neuživí. Existuje privátní zpravodajské rádio, které se jmenuje Z1, ale ať zvedne ruku, kdo o něm ví. A je to dědic sítě, kvalitní rozhlasové sítě po české BBC, která měla skoro celoplošné pokrytí. Ale dneska nefunguje, a vzkrísit se to, podle mě, nedá. Takže bylo by to sice hezké, ale je to trochu dopis Ježíškovi.

JANA TOMSOVÁ:

Z říše snů. Takže Martin?

MARTIN VADAS:

Já to nevidím tak úplně jako z říše snů. Já si myslím, že jistá pluralita tady existuje. Že tady máme řadu internetových televizí, že tady máme televizi Seznam Zprávy, DTV, která má poměrně široký zárah, co se týká témat, která postihují nebo snaží se postihnout. Máme tady televizi Barrandov, která také publicisticky zasahuje. Když jsem mluvil o nezávislosti, tak to vidím jako podmínku veřejné služby. Protože ty CNN, Prima News budou vždycky nějakým způsobem závislé na investorech, kteří budou od nich něco chtít. A kdo jimi bude, to je otázka, kdo nebo jakým způsobem bude publicisticky působit, třeba televize Nova, už jsme to zažili kdysi v minulosti. Byl to kanál jednostranně propagující osobu Václava Klause, poměrně brzy po tom, co vznikl. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání proti tomu nijak důsazně nezasáhla. A mně jde teď o Českou televizi, protože o ní je ten čtvrtletník. Ona je brána na paškál, k ní se upínají naděje politiků, ale všechno souvisí i s penězi, o kterých jsem mluvil. Já si myslím, že by televize veřejné služby neměla mít jenom jeden publicistický pořad Reportéři ČT, už jsme o tom mluvili několikrát, ale že by měly být třeba dva. A že by potom nebyl takový útok na pana Wollnera jako jediného škůdce této společnosti tak, jak

to prezentují různí politici z volebního výboru, z SPD a tak dále. Ale myslím si, že pluralita je důležitá věc a důležitá hodnota a mohla by být i uvnitř České televize, pokud Česká televize nebude určena k vyhnutí hladem. Ta vazba na platy poslanců, samozřejmě všech zákonodárců, soudců a vůbec státní struktury, tak k tomu, jakým způsobem se financuje Česká televize, je katastrofická. Pan generální ředitel, oba dva generální ředitelé i rozhlasu, to téma otevřeli myslím minulý týden velmi takovým našlapováním na špičkách. S tím, že jeden hovoří o tom, že by to třeba mohlo být 5 Kč pro rozhlas a 10 nebo dokonce až 15 Kč, představte si to, pro Českou televizi. A to, že by jim umožnilo přežít. Ale já bych nechtěl, aby přežívala Česká televize. Já bych chtěl, aby plnila svoji veřejnou službu. A pluralita je jednou z možností, jak ji naplňovat, děkuji.

DAVID SMOLJAK:

Já navážu na Martina Vadase s těmi poplatky a s další perspektivou toho média veřejné služby. Je zajímavé, že v současné době už přestávají být slyšet hlasité paušální odsudky: „Českou televizi zrušit, vyhodit do povětří, vypálit.“ Ono se to nenápadně mění a začínají se ozývat právě ze strany prakticky stejných lidí postoje ve stylu: „Česká televize vlastně není tak špatné médium, veřejná služba je nutná a je správné, že ji máme. Akorát tam jsou někteří lidé, kteří tomu překážejí, jako je například Marek Wollner.“ A jmenují vlastně největší opory média, že bez nich by to médium vzali na milost. Všimněte si toho, že se ten diskurz takhle nenápadně překlápí, že ta televize, kdyby se zbavila Wollnera, Fridrichové, Moravce a dalších, tak by mohla třeba klidně i dostat navýšené poplatky. Já bych si skoro vsadil na to, že to půjde tímhle směrem. Ale chtěl jsem jenom ještě dodat k debatě o diverzifikaci mediálního trhu, že je to skutečně hrozně potřebná věc. Mediální trh není postavený jenom na televizi a rozhlase. Samozřejmě obsahuje i printy, veškerý internetový prostor, a k tomu dnes vyšla zajímavá informace, že vláda připravuje pomoc ve výši dvou nebo 2,5 miliard Kč tomu trhu, který byl poznamenán covidem. Inzerenti přestali inzerovat, takže byl také postižen koronavirou etapou, a že by se tomu trhu mělo pomoci. A teď pozor, mělo by se mu pomoci tak, že pomoc bude směřovat hlavně velkým vydavatelským domům,

kteří mají ty největší tržby. Takže to není žádná pomoc malým médiím, která jsou skutečně ohrožena. To je pomoc pro MAFRU, Pentu, pro Křetínského, pro tuto partu. Tam ty dvě miliardy budou nasměrované a je to strašně nebezpečný trend koncentrace mediální moci přesně ve stylu maďarském.

JANA TOMSOVÁ:

Hned ti dám, Tomáši, slovo, já bych na to ráda navázala. To, co jste teď řekl, co já považuju, teď nemluví jako moderátor, ale jako účastník diskuse, za velmi nebezpečné, že za poplatky veřejnosti se bude dělat politická televize tak, jak bude zvoleno, podle slov Faltýnka. To mi přijde velmi nebezpečné a o tom by se mělo mluvit nahlas. A dále. Myslím si, jak pozoruju, a děláme různé čtvrtletníky o intermédiích, není všechno jenom na televizi, na televizním vysílání přímo terestriální. Ale musí se pořád v tom veřejném prostoru pracovat i se servery a s internetem. Protože spousta mladých lidí, kolem třiceti, nikdo se vlastně na televizi ne dívá, ale pak si ji pustí z internetu. A já si vždycky při takových debatách vzpomínám na 90. léta, kdy Karel Hvizďala přišel do Česka, a tehdy byl takovým tím šíleným člověkem v parlamentu Sládek. On vždycky říkal: „Není to šílené. Každá země a každá politika má svého Sládku. Ale má tam taky dvě nebo tři“, on tehdy mluvil o novinách, „kde se dočtete, jak to doopravdy je a kde si nasměrujete ten svůj správný názor nebo aspoň demokratický názor.“ A to si myslím, že tady v tom případě televize se všemi výtkami pořád je. A zaplaťpánbůh potom za Seznam nebo nějaká další média, která jsou, ale myslím si, že ta taky veřejné mínění velmi ovlivní. Je určitá skupina starších lidí, kteří jsou zvyklí na televizi a budou ji využívat k informovanosti. A televize, to už taky při nějakých příležitostech tady management televize řekl, co oni věnují do iVysílání, aby se mohlo jít zpátky a dostávat ty informace později i pro lidi, kteří se ne dívají zrovna právě v ten daný čas na televizi, prosím.

IVAN GABAL:

Dvě poznámky. Jednu vzpomínku na rok 2000, kdy byly ty velké bouře a vznikla jakoby pluralitní televize. A co říkal David, je velice důležitá diverzifikace, že to není v pluralitě. Aspoň já si myslím, že těch názorů musí být víc, protože ta společnost je velice složitá, svět je ve

lice složitý. Postoje musí být moderní a z nich může teprve něco vzniknout. To nikde není hotové, druhý pluralitní názor. A to je velký problém, protože Česká televize, když se snaží pluralitu dělat, a docela poctivě, tak z druhé strany, z mého hlediska ji dělá schematicky a nikam to moc nevede. Proto jsem i pro diverzifikaci těch zdrojů. Navíc si myslím, že ekonomicky a technologicky se dá ta diverzifikace zvládnout, aspoň do jisté míry. A v tom roce 2000 byl velký problém, kdo by něco řekl. A Moravec, který tehdy vysílal z Hradce Králové, tuším, tak byl naše naděje, že on to řekne. A druhá poznámka, že my potřebujeme, aby se někde rodily nové myšlenky. My nepotřebujeme, aby jenom někdo zastával pluralitní názor. Takže tahle diskuse je skvělá, ale byla by opravdu někde diskuse vážná, nemyslím to ve zlém, ale o České televizi, o tom, jak ty názory vůbec tvořit, aby to nebylo jenom o pluralitě. To je úplně minulost, děkuji.

JANA TOMSOVÁ:

Uděláme příště pluralitu vysílání a vysílatelů. Ale já bych se ráda vrátila ještě tady k našemu tématu, ale ty jsi chtěl něco říct.

VLASTIMIL VENCLÍK:

Já jsem před 20 lety dělal seriál Zprávy o stavu společnosti a Česká televize mi to zrušila. To znamená, taková je poptávka po kritických pořadech. Ale řekl bych, že stav televize je stav politiky této země, je to politická věc. Jestliže bude tlak od orgánů, od parlamentu, a vůbec od lidí, kteří rozhodují, aby ta televize byla veřejnoprávní, aby reflektovala problémy, tak taková bude. Ale lidé si volí tyto drvoštěpy z větší části, nic to není proti vám, pane Smoljaku, obecně. Protože když dáte řez společností, jak říkal Orwell, tak je 10 % elity, 80 % populace je, odkud vítr vane, a 10 % spodiny. A to je obecný stav společnosti a ona by to byla dlouhá debata. V tom srabu je celý svět, co si budeme povídat. Podívejte se, co se děje v Americe a tak dále, co se děje různě. Ta civilizace je na rozcestí. Ono to souvisí teď s tou pandemií, přijde ekonomické oslabení a tak dále. A že bude-li dobrá vůle a poptávka pravdě a spravedlnosti. Vždyť se jenom podívejte, co by přineslo peněz, kdyby, když sedí v parlamentu ti poslanci, kdyby za něco stáli. Kdyby se jenom vyčíslilo, co zmizelo v té pod-

loudné privatizaci a jak dlouho trvá tady odsoudit jednoho darebáka.

JANA TOMSOVÁ:

Dobře, tak to si taky necháme na jinou diskusi, určitě je všechno pravda, co říkáš.

JAN SVAČINA:

Já si totiž myslím, že ta situace je nezdravá z obou stran. Protože tím, že Česká televize je v ohrožení a že máme všichni nějakou podvědomou nebo vědomou potřebu ji chránit, jí vlastně i dost ubližujeme. Protože v okamžiku, kdy někdo něco řekne, že oni dělají špatně, tak se dostaneme na stranu, kam nechceme, a ta televize reaguje často neuvěřitelně podrážděně. Já jsem služebně nejstarší, pravděpodobně, porotce TRILOBITU, už jsem tam asi 30 let. A my jsme teďka dali ten citron třem moderátorům za opravdu obskurní moderování. Jeden z nich byl pan lhář Lubomír Veselý, což je opravdu lhář, já vám pak můžu vysvětlit, proč. Druhý dostala Jílková za pavlačové vedení diskusí, a třetí dostal Soukup, to si nemusíme povídat, Barrandov. A kdybyste tušili, co se strhlo v České televizi, co se nám dostávalo zprostředkovaně. Jak jsme si to mohli dovolit a podobně, to je absolutně nezdravá situace. Jenom to jsem chtěl říct na okraj, a ještě poslední slovo řeknu, proč je pan Veselý lhář. Protože on okamžitě po tom, co byl v Berouně převzít citron, tak si udělal na tom svém kanále asi hodinu, kde plakal a říkal, jací jsme idioti, což je jeho možné mínění. Že já ho považuji za hlupáka, když řekne, že paní Iva Kačírková, že o ní nikdy nikdo neslyšel, že Marek Jícha, že v životě o něm neslyšel, o paní Kostkové. Přiznat se, že jsem hloupý, je jeho věc. Ale aby tam říkal, že FITES je odborová organizace České televize, že my všichni porotci jsme přísátí na její finance, to je lež a lumpárna. A já jsem za těch 30 let ani jednou nezažil, že by nám někdo říkal, jak máme rozhodnout. Vždycky je to diskuse a Zdena to dobře ví, protože je léta tajemnicí poroty. Hádáme se, nakonec se vždycky shodneme, ale v životě jsme nedělali nějakou kampaň, a dokonce včera jsem si pustil toho pana Veselého, měl v Reflexu nějaký rozhovor. A on si tam dokonce dovolí říct na plnou pusu, že už je to dokázáno, že ten citron byl útok na něj osobně a že to bylo v kooperaci České televize a FITES. A to je vlastně posun celé té úrovně ješ-

tě, co se vede. Protože podle mě, kdyby byla ta společnost nějakým způsobem zodpovědná, kdyby ty organizace byly zodpovědné, tak se přece nemůže stát, aby takový zjev, jako je Petr Žantovský, byl v nějaké radě. Člověk, který v 80. letech se zachoval jako kolaborant s komunisty, potom lže, kudy chodí. Kdyby to byly nějaké organizace, respektované organizace společenské, které by navrhovaly, nebo relevantní organizace, tak by jim to hanba nedovolila. Že by se ta společnost ozvala, přece tohle není možné. Nebylo by možné zvolit tyto tři nové radní. To je opravdu na to, aby lidé vyšli do ulic, nebo já nevím, co. Pardon, že jsem...

JANA TOMSOVÁ:

Pan Vadas. Ale prosím vás, pak si ve své mysli připravte, jestli někdo chcete ještě něco říct, a udělali bychom závěr.

MARTIN VADAS:

Já bych tedy ještě chtěl říct jenom jednu takovou věc. Že Jana klade otázku vlastně, co dělat. A já myslím, že my jsme občané České republiky, většina z nás má volební právo, tak my musíme volit správně. My se musíme před těmi volbami ptát těch kandidátů politických stran, co udělají pro nezávislost médií veřejné služby. Co udělají pro právní stát konkrétně. Ať to slíbí, že udělají zákon o České televizi, který bude mít takovou a takovou volbu Rady. Ptejme se jich a podle toho zvažujeme, komu ten hlas dáme. V podstatě žádná jiná cesta není. Na těch náměstích o tom můžeme diskutovat, tady můžeme diskutovat, ale je to na každém občanovi. To znamená, že kdo jede na venkov, musí mluvit o tom, co ho pálí. Musí tam vzbudit zájem o to, že demokracie je tady ohrožená, pokud se České televize zmocní nějaké politické síly, které ji budou chtít udělat svojí politickou televizí. A jestli ta politická strana řekne, že tedy něco udělá, tak pak můžeme zase zjišťovat, co nakonec opravdu udělala. Takže nerozhodneme to tady, rozhodne to občan a rozhodne to ve volbách, děkuji.

FILIP ROŽÁNEK:

No, když to ten občan rozhodne ve volbách, půjdeme pak zase do ulic? Víte, tam jde o to, když občan rozhodne ve volbách, že mu to vlastně vyhovuje, tak, jak to třeba dělá Babiš nebo Zeman, nebo vlastně aktuálně vládnoucí

reprezentace, tak je to názor, legitimní názor voličů. A jestli se nezmění ani po demonstracích, ani po ulicích, tak pořád je to platný názor. Není úplně cesta jezdit na venkov a dělat to strategií: „Přemluv bábu, že by se měla zajímat o Českou televizi.“ Ona se o ni třeba zajímá, ale má prostě odlišný názor. Ale primárně jsem chtěl poznamenat k tomu, co říkal pan Svačina, třeba o Petru Žantovském. Nevýhoda mediálních pamětníků je to, že si pamatují třeba to, že Petra Žantovského nominoval i Syndikát novinářů.

JAN SVAČINA:

Jenom věčná poznámka. Zprv je to pravda, zadruhé jsem u toho nebyl, správná poznámka správného Čecha. A bylo to možné jenom proto, že tehdy vedení syndikátu provádělo takovou zvláštní politiku, že nabízelo třeba osm devět kandidátů. A ti správní lidé v Poslanecké sněmovně si vybrali ty správné lidi. To byl jeden z důvodů, proč my už dlouhou dobu nikoho nekandidujeme, protože máme pocit, že ta věc je předem daná, a tak svůj vlastní postoj jsem vyjádřil tím, že jsem se nechal přemluvit a zkusil to. Ale máme na to celkem jasný názor, to je jenom věčná poznámka.

MIROSLAV ADAMEC:

Já se jenom chci zeptat, co FITES udělá s touto nepěknou situací, kdy panelisté nejsou. Jestli vy jako členové FITES půjdete na Radu České televize a tam hromadně budete protestovat, nebo naopak tam nepůjdete stejně, jako oni nepřišli sem? Samozřejmě mně se hrozně líbila ta debata o tom, jestli má radní ovlivňovat program. Samozřejmě že nemá a samozřejmě že bude. Způsobem, jakým oni si zvolí, to nedohlédneme. My jsme nyní v poločase rozkladu. Bude poločas rozkladu, a ten nastane příští rok při té dovolbě, a pak se budeme všichni divit, co se bude dít. A jestli nám pomůže vyjít do ulic, nebo nepomůže. Jestliže máte možnost korumpovat voliče, co s tím chcete dělat? My nemůžeme korumpovat diváky, děkuji.

JANA TOMSOVÁ:

Chce ještě někdo něco říct? Je to jako na té americké svatbě: „Teď, anebo nikdy.“ Paní doktorka Šmídová.

ZDENA ŠMÍDOVÁ:

Děkuji. Chtěla jsem říct, že my se tady bavíme jenom o našich lokálních pro-

blémech, a já se každý večer dívám na zprávy CNN na Primě. A pochopila jsem, že američtí černoši předložili účet za kolonialismus a obchod s otroky a že žádají socialismus. A vidím, že k nám to dospěje až za několik let. Takže chystá se nějaká sociální těžká vlna světová, která chce něco, s čím my jsme se rozloučili. A chtěla bych, abychom o tom více uvažovali a tímto problémem se zabývali, protože se nám nevyhne, si myslím.

JANA TOMSOVÁ:

Uvidíme. Pan Biel.

IVAN BIEL:

Já bych jenom chtěl odpovědět na Mirkovu Adamcovu poznámku, co s tím bude FITES dělat. Já si myslím, že by FITES něco měl dělat. Já nevím přesně co, ale určitě bychom o tom měli mluvit příští týden. Máme schůzi výkonného výboru a já to tam určitě nadnesu a musíme vymyslet něco. Já teď nedám odpověď, co dělat, já nevím přesně, ale něco musíme vymyslet.

JANA TOMSOVÁ:

Tak dobře, to my vymyslíme. Ale já bych se chtěla zpátky a na závěr vrátit k tomu, jak stávající Rada má a bude uplatňovat právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize. Je tady pan Šmíd a ten by to možná věděl. Já neznám ten zákon tak dopodrobna. Znamená to, že FITES třeba jednou za čtvrt roku napíše, ať nám dá report ta Rada, jak uplatňovala tuhle tu kontrolu? Možná je to naivní, co tady říkám. Ale my žádáme, jak to bude kontrolovat. Je něco takového konkrétního v tom zákonu?

MILAN ŠMÍD:

Já se na situaci dívám velice prakticky. Nechtěl jsem vůbec vystupovat a nechtěl jsem vám brát nějaké iluze. Ale problém je v tom, že skutečně dnes je taková kritická doba, která se naplní možná příští rok, protože věc je jednoduchá, ten boj je politický. A když se podíváte na tu Radu, tak ona má jinou výkonnou moc. To znamená odvolat a jmenovat ředitele. Všechny ostatní nástroje jsou takové zprostředkované. A já v podstatě, protože jsem už pamětník, tak si pamatuju, když se ty rady konstituovaly. Já jsem dospěl k určitému cynickému poznání, že ty Rady jsou jakýmsi alibi, které se vytváří: „Podívejte, veřejnost to má pod kontrolou.“ Ale vždycky to má pod kon-

trolou ten management. A je pravdou, že byl vytvořen systém, jakési záchranné brzdy, že kdyby se management zbláznil, a tam je totiž základní princip. Podívejte, že on ten management musí plnit veřejnou službu. Tu veřejnou službu by mu měla nějak naformulovat veřejná diskuze, případně nějaké dokumenty. A ta záchranná brzda znamená, když přestane plnit ta televize tu veřejnou službu, že oni zatáhnou za záchrannou brzdu.

JANA TOMSOVÁ:

A o ní je Rada?

MILAN ŠMÍD:

Ano, Rada, která zatáhne za záchrannou brzdu a dá tam někoho jiného. Problém je, že jsou tací lidé a pamatují se na paní Janu Jírečkovou, která zatahovala za záchrannou brzdu, ačkoliv to nebylo potřeba a destabilizovalo tu televizi. Jestli jste četli můj článek a můj komentář na tu poslední volbu. Já tady souhlasím s panem Gabalem, ta pluralita tam zatím ještě stále je zachována. Otázka bude, co se stane, až se za rok bude volit Rada stejným způsobem, teď jsem ztratil nit.

JANA TOMSOVÁ:

Ne, nevadí. Ten závěr, abychom my si tady udělali, i když už je nás tady málo, závěr, co my jako odborná veřejnost můžeme udělat, abychom předešli tomu, že někdo teď z nějakých záhadných politických důvodů, nikdy nevyslovených, zatáhne za brzdu.

MILAN ŠMÍD:

Dobře, už vím, co jsem chtěl říct. Protože tam jsem říkal, že byla tady udělaná totiž špinavá kampaň proti paní Lipovské. Ta paní Lipovská, já ji vidím jako větší nebezpečí pro tu Radu nežli Xavera Veselého. Protože to je přesně ten člověk, který chce dělat dobro, nerozumí tomu a je schopen to nějakým způsobem rozházet. A co můžete dělat? Veřejnou diskuzi. A já si myslím, co je důležité, to tady zase řekl pan Svačina. Škoda, že už tu není pan Fridrich. Protože problém je, že ta diskuze o kvalitě a programu České televize je zašprajcovaná. Oni zaútočí a my se a priori všemu bráníme. A já se domnívám, že skutečně dnes nastala doba, že by tady měly být určité kritické pohledy na to, co Česká televize dělá. Jestliže se budeme takto apriorně bránit, a já si myslím, že to, o co jde, je veřejná

výměna, aby neustále tu službu podporovala. A právě přispět k tomu veřejnému mínění, že nebudeme tu diskuzi polarizovat a přijde nějaká věcná diskuze, ale to jsou idealistické představy. Já jsem lidsky hodně pesimista.

JANA TOMSOVÁ:

Tak, my uděláme takovou anketu do SYNCHRONU a na náš FITES Facebook, jak udržet pod kontrolou veřejnosti Radu, aby Rada nezatáhla nešťastně za brzdu v nepravý okamžik. Ivane, co bys řekl na konec?

IVAN BIEL:

Pojďme do hospody.

JANA TOMSOVÁ:

Takže my vám děkujeme, že jste přišli, že jste diskutovali, všechno bude na záznamu, všechno bude na webových stránkách. Určitě se domluvíme s ARASem a s dalšími, aby tam byly odkazy a aby si to každý mohl ještě znovu poslechnout, a taky to bude vidět a taky záznam bude později v oborovém časopise FITES SYNCHRON.

IVAN BIEL:

Já bych chtěl tedy všem poděkovat, že jste měli trpělivost s námi, a nakonec to byla velice zajímavá beseda, si myslím. A děkuji za to, že jste sem vážili cestu a doufám, že z toho něco vyjde.

JANA TOMSOVÁ:

A ještě k té Radě. My samozřejmě Radě pošleme záznam a pošleme ho s touto fotografií tady těch radních. Děkujeme, mějte se hezky a někdy zase příště na shledanou.

IVAN BIEL:

Děkujeme, na shledanou.

Zdroj: pořizeno z audiozáznamu, transkript Martin Čížek